

YUGOIMPORT - SDPR

ПОКРОВИТЕЉ
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

UNDER THE AUSPICES
OF THE MINISTRY OF DEFENSE
OF THE REPUBLIC OF SERBIA

МЕЂУНАРОДНИ САЈАМ НАОРУЖАЊА
И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ ПАРТНЕР 2015
Београдски сајам, Београд, Србија
23-26. јун 2015.

PARTNER 2015
Сајам наоруžанја

БЕОГРАДСКИ САЈАМ

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

Покровитељ Седмог међународног сајам наоружања и војне опреме „Партнер 2015”, који је постао традиционална регионална манифестација, биће и ове године Министарство одбране Републике Србије, суорганизатор „Југоимпорт СДПР”, а организатор Београдски сајам.

На сајму ће учествовати научноистраживачке, развојне, ремонтне и пратеће институције Министарства одбране Републике Србије, произвођачи наоружања и опреме из Србије и иностранства, трговинска и заступничка предузећа. До сада се пријавило више од 100 учесника.

Програм Седмог сајма НВО обухвата, поред представљања Министарства одбране Републике Србије и његових научнотехничких и ремонтних капацитета, презентацију достигнућа у производњи и услугама на штандовима излагача домаће и иностране војне индустрије, учешће произвођача допунске опреме, посете званичних војних делегација по позиву Министарства одбране Републике Србије (позвано их је више од двадесет), те стручни пратећи програм.

У овом прилогу, који је специјално сајамско издање, представимо многобројне фирме и њихове производне програме.

ВОЈНОТЕХНИЧКИ ИНСТИТУТ

Војнотехнички институт (ВТИ) највећа је војна научноистраживачка установа која се бави развојем и модернизацијом средстава НВО, као производа високе технологије, и највећи је излагач на сајму „Партнер”. Саставни је део Министарства одбране Републике Србије и акредитован је код Министарства просвете, науке и технолошког развоја као научноистраживачка институција Републике Србије. Институт поседује и сертификат Директората за цивилно ваздухопловство за пројектовање и цивилних ваздухоплова.

Основан је 3. новембра 1948. као Војнотехнички институт КоВ, а интеграцијом те установе са Ваздухопловнотехничким и делом Бродарским институтом настао је 1992. године данашњи, јединствени ВТИ.

Војнотехнички институт је до данас развио и у оперативну употребу Војске Србије увео око 1.300 средстава НВО. На тај начин допринео је да снабдевеност наше војске оружјем и опремом домаћег порекла буде већа од 75 одсто. Најзначајнија средства

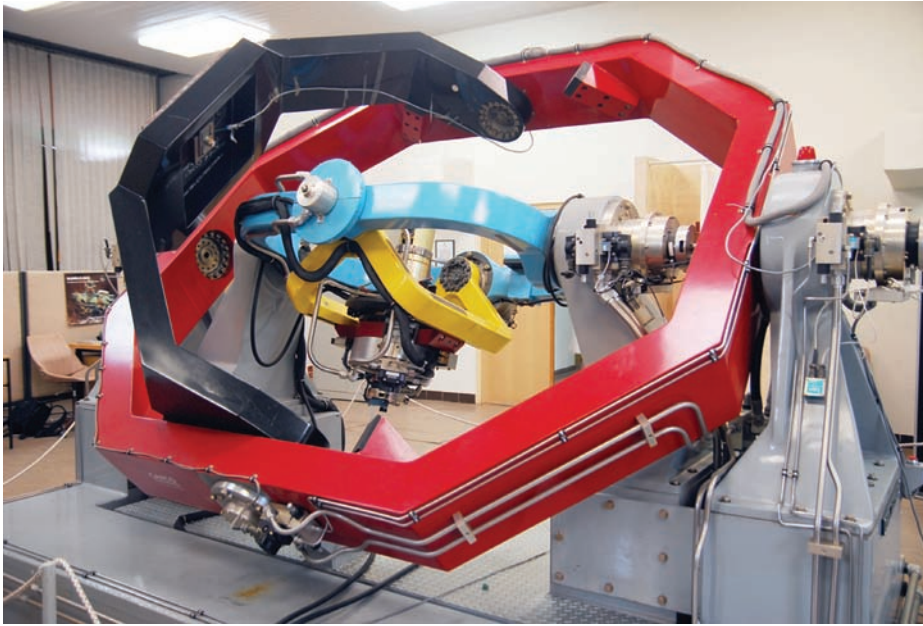
усвојена у НВО војске јесу авиони „галеб”, „орао” и „супер-галеб”, тенк М-84, системи вишецевних лансера ракета „пламен”, „огањ”, „оркан”, низ артиљеријских оруђа (хаубица 152 mm НОРА), артиљеријска муниција и упалаљачи и друга савремена средства НВО.

Од осам средстава која је ВТИ развио и која су уведена у наоружање Војске Србије у протекле две године, најзначајнија су авион „ласта”, модернизовани радар П-12, навигациони информациони систем за бродове Речне флотиле.

У Институту се тренутно ради на 38 сложених пројеката, а неки од њих су модулари ракетни систем „морава”, аутоматизована самоходна хаубица СОРА, системи беспилотних летелица „врабац” и „пегаз”, широкопојасни радио-гониометри ХЕРА и ВЕРА, ракета 128 mm са корекцијом путање.

Тандем кумулативна бојева глава, управљање вектором потиска ракета, инерцијални навигациони системи, жиростабилисане оптоелектронске платформе, најсавременији системи за управљање ватром, део су достиг-

the loop) laboratorije i Laboratorije za ispitivanje raketnih motora na cврсто gorivo.

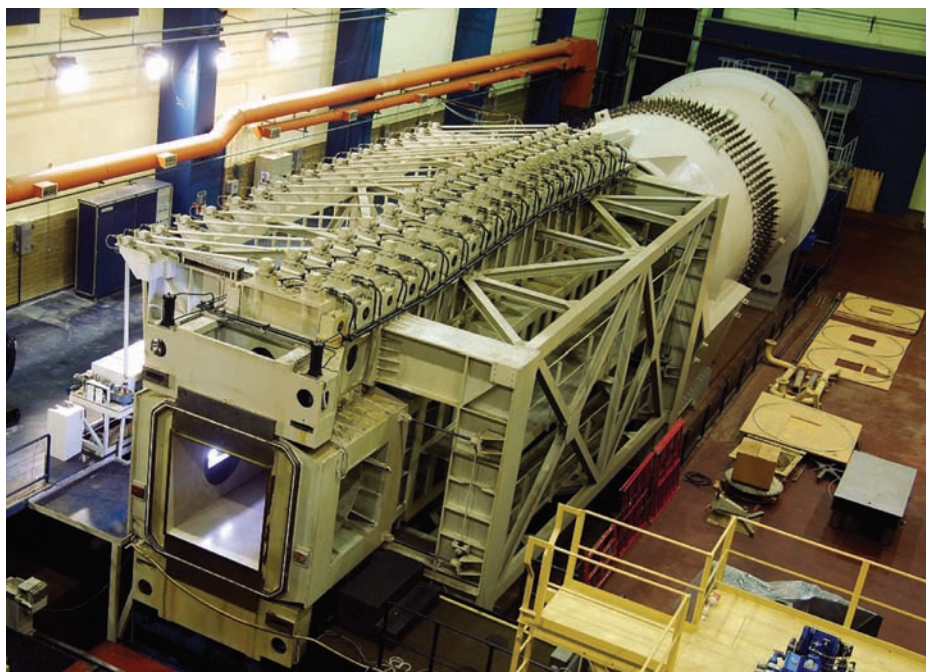
Поред наведених области деловања, у ВТИ-у се реализују програми образовања, који обухватају курсеве, мастер и докторске студије за домаће и стране студенте у области техничких наука. Та установа даје допринос у трансферу технологија и помаже одбрамбеној индустрији Републике Србије. У ВТИ-у се организују научни форуми и скупови. Као акредитована научноистраживачка институција, Војнотехнички институт је организатор међународног стручног скупа у области одбрамбених технологија ОТЕХ и издавач је више научних и стручних

нућа института, која су упоредива са сличним решењима у свету.

Авиони „ласта“, Г-4 и Г-2, тенкови М-84 и многа друга средства НВО у употреби су и у многим страним армијама широм света.

Људи су највеће богатство Војнотехничког института. Велики број стручњака, радећи у протеклих 67 година, створио је непроцењив интелектуални капитал којим располаже Република Србија. Данас у Институту на истраживачким и развојним пројектима раде 34 доктора наука и више од 400 инжењера и техничара.

Лабораторијске капацитете ВТИ чине 24 савремене лабораторије. Већина је јединствена у Републици Србији и од националног су значаја, а неке су ретке и у свету, попут трисоничног аеро-тунела, HIL (Hardware in

часописа и публикација. Такође, активни су у области међународне војне сарадње и размени научноистраживачког кадра.

Једно од стратешких опредељења ВТИ-а јесте и могућност сарадње на тржишним принципима, што је предуслов успешног пословања.

Институт је интегратор свих научних и производних капацитета у области одбрамбених технологија и покретач развоја нових технологија у Републици Србији. Свеукупном активношћу, као и сарадњом са фабрикама одбрамбене индустрије Републике Србије, ВТИ знатно доприноси напору државе да унапреди технолошку базу привреде.

ТЕХНИЧКИ ОПИТНИ ЦЕНТАР

Технички опитни центар (ТОЦ) је савремена истраживачко-развојна установа Генералштаба Војске Србије, намењена за испитивање и оцењивање квалитета средстава НВО и метролошко обезбеђење система одбране. Своју делатност обавља на три локације: у Београду, у кругу војног комплекса „Кумодраж“, на аеродрому у Батајници и на полигону близу Никинаца код Шапца.

Основан је 1973. године, а данашњи ТОЦ настао је 1. августа 2006. када су, у складу са реформским процесима у систему одбране, концентрисани сви опитни капацитети у Војсци под окриље једне установе.

Овлашћен је за испитивање средстава НВО сва три вида војске, а надлежан је и за обуку и оспособљавање пробних и опитних pilota. Поред тога, мисија ТОЦ-а је да свим организационим јединицама МО и ВС обезбеди следљивост мерења до националних еталона или националних еталона метролошки развијених земаља.

За потребе испитивања и еталонирања ТОЦ има више од 25 лабораторија и два центра – Центар за испитивање НВО у Никинцима и Центар за летна испитивања у Батајници. Готово сва средства НВО која су за потребе опремања Војске освајана или увезена у протекле четири деценије, испитана су у ТОЦ-у.

Поред испитивања средстава НВО за потребе Војске, ТОЦ је опремљен и оспособљен за испитивање квалитета широког спектра техничких производа.

Технички опитни центар је прва установа у систему одбране која је 2001. успоставила и сертифицивала систем менаџмента квалитетом према захтевима стандарда SRPS ISO 9001 – за испитивање и оцењивање НВО, еталонирање и преглед мерне опреме и за

испитивање квалитета техничких производа за потребе цивилног тржишта. Уједно, ТОЦ је акредитовано сертификационо тело за сертификацију техничких производа према стандарду SRPS EN 45011 на основу утврђеног обима акредитације и акредитовано контролно тело према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020 на основу утврђеног обима контролисања.

У области метрологије овлашћен је да верификује секундарне и радне еталоне за потребе Војске Србије. Метролошка лабораторија и Центар за испитивања производа акредитовани су према стандарду SRPS ISO/IEC 17025 за еталонирање радних еталона и мерила, као и за испитивање електромагнетске компатибилности техничких производа.

Одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја, бр 612-00-00623/2013/16 од 18. 1. 2013. године, ТОЦ је акредитован као истраживачко развојни институт у области техничко-технолошких наука. На основу те одлуке донето је решење о испуњењу услова за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса.

У тој установи првенствено се баве испитивањем наоружања и муниције, што подразумева испитивања свих врста класичног и ракетног наоружања, као и свих врста класичне муниције, ракета и минско-експлозивних средстава; испитивањем АБХО и интендантских средстава; испитивањем електронских средстава, мото-техничких и средстава речних јединица; испитивањем ваздухоплова и ваздухопловних средстава, те метролошким делатношћу.

Компетентност ТОЦ-а потврђена је акредитацијом испитних капацитета обједињених у Центру за испитивање производа, али и акредитацијом контролне организације и сертификационог тела. Такође, ТОЦ је именовано тело за оцењивање усаглашености производа према Правилнику за електромагнетску компатибилност, испитна институција за утврђивање способности бродова за пловидбу, овлашћено тело за испитивање ваздухоплова и ваздухопловних средстава, овлашћена организација за хомологациона испитивања према UN/ECE Правилнику бр. 10 и овлашћена организација за преглед и испитивање опреме за рад.

ВОЈНА КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА

Војна контрола квалитета је унутрашња организацијска јединица Сектора за материјалне ресурсе Министарства одбране, надлежна за планирање, организовање и обезбеђење квалитета материјалних ресурса, у МО и Војсци, у миру и рату. Стручни је орган у планирању и организовању научноистраживачког рада у области обезбеђења квалитета материјалних ресурса и средстава НВО.

У оваквој организационој структури функционише Војна контрола квалитета од априла 2010. године. Свој данашњи назив носи од 1965. године, иако су контролори средстава НВО постојали још у Краљевини Југославији.

Да би се обезбедио квалитет услуга, према претходно дефинисаним стандардима и спецификацијама, припадници Војне контроле квалитета морају детаљно да сагледају све процесе, првенствено са аспекта квалите-

та. Они обезбеђују и контролишу квалитет покретних ствари у свим фазама животног циклуса производа – од развоја преко серијске производње до отуђења производа из система одбране. Припадници Војне контроле квалитета, сходно одредбама Закона о *производњи НВО*, укључени су у процес издавања дозволе за производњу, првенствено у делу сагледавања могућности и нормативне усклађености процеса контроле квалитета производа за који правни субјект тражи дозволу за производњу.

Поред тога, извршавају и задатке из области сертификације производа, процеса и интегрисаних система менаџмента по стандардима: SRPS ISO 9001, SPRS ISO 14001, SRPS OHSAS 18001, SRPS ISO 22000, SRPS ISO 27001, по стандарду система одбране GPC 9000, као и према захтевима добре хигијенске праксе, познатијим као HACCP или анализа опасности и критичне контролне тачке.

Представници Војне контроле квалитета активно учествују и у реализацији међународних споразума и конвенција о квалитету покретних ствари и животне средине, обучавају кадар из области квалитета и израђују прописе из области обезбеђења квалитета средстава НВО. Имају успостављен Систем менаџмента квалитетом.

ДИРЕКЦИЈА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ, КОДИФИКАЦИЈУ И МЕТРОЛОГИЈУ

Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију је организациона јединица Управе за одбрамбене технологије. Носилац је функције стандардизације, кодификације, номенклатуре и метрологије, што представља основу за опремање ВС наоружањем и војном опремом. У оквиру свог делокруга, између осталог, обавља следеће посло-

ве: доноси стандарде одбране Републике Србије и прописе о квалитету производа за средства НВО; реализује кодификацију средстава НВО и представља Србију у НАТО комитету за кодификацију; утврђује номенклатурни назив и додељује номенклатурни број средствима која се користе у МО и ВС; руководи метролошком делатношћу и обезбеђује специфичне захтеве и потребе у области одбране.

Дирекција планира и реализује активности у вези са доношењем докумената стандардизације. За процесе, производе и услуге за које српски и други стандарди не одговарају потребама система одбране, утврђују се стандарди одбране Републике Србије. За средства НВО из сопственог развоја доносе се прописи о квалитету производа, који дефинишу њихов квалитет.

Дирекција обавља послове Националног кодификационог бироа Србије и од новембра 2014. самостално реализује кодификацију средстава НВО произведених на територији наше државе, укључујући и Покрајину Косово и Метохија. НАТО кодификациони систем данас обухвата седамдесет земаља, што обезбеђује да производи одбрамбене индустрије Србије буду видљиви на светском тржишту, чиме ће се олакшати њихова продаја.

Метролошка делатност у области одбране је подсистем државне метрологије и обезбеђује специфичне метролошке захтеве и потребе за истраживања, развој, производњу и употребу средстава НВО. Чини је систем метролошких лабораторија, које за рад овлашћује Министарство одбране.

ТЕХНИЧКИ РЕМОНТНИ ЗАВОД КРАГУЈЕВАЦ

Технички ремонтни завод НХ „Ђурђе Димитријевић Ђура“ Крагујевац, као установа Министарства одбране специјализована за одржавање убојних средстава, формирана је на садашњој локацији 1954. године. Током своје богате и вишедеценијске традиције, тежећи ка пословној изврности, Завод је константно развијао и проширивао своје техничко-технолошке капацитете. Захваљујући активном приступу систему праћења и одржавања убојних средстава, Завод је изградио и потврдио место водеће установе, како у Војсци Србије, тако и у региону, са потпуно заокруженим системом одржавања свих врста убојних средстава. Поред послова везаних за извршење генералног и техничког одржавања убојних средстава за потребе оружаних снага Републике

Србије, ТРЗ остварује и значајну сарадњу са иностраним партнерима.

У Заводу се баве дијагностиковањем и праћењем стања убојних средстава, ремонтом убојних средстава (као носилац највишег нивоа одржавања убојних средстава, Завод спроводи скуп активности ради репродуковања почетног квалитета убојних средстава, тј. довођење средстава до нивоа квалитета новопроизведеног),

демилитаризацијом, која представља процес уништавања вишкова убојних средстава раскомплетирањем на саставне елементе, уз минималну примену уништавања детонацијом у фугаси и спаљивањем на отвореном, те инжењерингом у области ремонта и демилитаризације убојних средстава.

ТЕХНИЧКИ РЕМОНТНИ ЗАВОД ЧАЧАК

Технички ремонтни завод Чачак је институција Војске Србије чија је основна активност техничко одржавање и генерални ремонт борбених средстава са њиховим одговарајућим системима, комплетима машина и уређајима. Основан је 30. септембра 1925. године.

Основна делатност тог завода јесте ремонт средстава борбене технике КоВ-а у највишем нивоу одржавања. Успешно обављају ремонт борбених (гусеничара и точкаша) и неборбених возила (теретних и теренских возила из фамилије ТАМ, ФАП, „Застава“, Mercedes, Puch, FIAT, Land Rover, као и осталих возила којима су опремљене

јединице Војске), мотора СУС и агрегата мотора, а припремају и средства за учешће у мировним мисијама. Осим тога, ремонтују артиљеријско и пешадијско наоружање, средстава везе и електронике, системе за управљање ватром и ласерске даљиномере, ракетна средства, хидрауличне уређаје...

У ТРЗ-у раде и модернизације, адаптације, модификације и конверзије борбених и неборбених средстава КоВ-а. Стечена искуства њихових стручњака и степен развоја појединих подсистема пружају могућност ТРЗ „Чачак“ да, у сарадњи са стручњаци-

ма ВТИ-а, изводе различите нивое модификација и адаптација на различитим средствима – на тенковима Т-72, М-84, М-84АБ1...

У делокругу рада припадника те установе су испомоћ нижим нивоима одржавања, послови инжењеринга на пројектовању и опремању објеката за одржавање средстава КоВ-а, те додатно оспособљавање припадника Војске у руковању, техничком одржавању и ремонту средстава НВО КоВ-а и друго.

ВАЗДУХОПЛОВНИ ЗАВОД „МОМА СТАНОЈЛОВИЋ”

Корени Ваздухопловног завода „Мома Станојловић” су дубоки и сежу до 1916. када је на Крфу реорганизована српска авијатика и формиран „Аероплански депо”. Од тада до данас више пута је мењао називе и локације. Свој садашњи назив добио је 1976. године. Завод се

налази на локацији батајничког аеродрома и простире се на 66 хектара.

Реорганизацијом 1. новембра 2008. постао је буџетска установа у саставу Управе за одбрамбене техно-

логије Сектора за материјалне ресурсе МО. Имајући у виду да је првенствено намењен за задовољење потреба система одбране у области генералног ремонта ваздухоплова и ваздухопловних средстава, која се налазе у наоружању РВ и ПВО, 4. марта 2010. претпочињен је Команди РВ и ПВО.

Мисија ваздухопловног завода „Мома Станојловић” била је и остала одржавање ваздухопловно-техничких материјалних средстава (ВТМС). Данас је Завод првенствено намењен за задовољавање потреба система одбране у области генералног ремонта ваздухопловнотехничких материјалних средстава, која се налазе у наоружању РВ и ПВО.

У Заводу се производе резервни делови за средства и опрему из процеса ремонта, гумено-заптивни материјали, фрикциони елементи за кочнице, облоге на издвунцима и коморама за допунско сагоревање мотора VIPER и за тенк М-84, делови и склопови од композитних материјала, а у сарадњи са ВТИ освојена је производња МБЛ „вртаца”. Даљи правци развоја Завода су освајање производње лопатице репног ротора хеликоптера Ми-8 и

оправке нападне ивице лопатице носећег ротора хеликоптера Ми-8.

Организација је сертификована од Министарства одбране и усаглашена са стандардима квалитета SRPS ISO 9001:2001 (ISO 9000:2000) и SNO 9000/05). Такође, Директорат цивилног ваздухопловства сертификовао је Завод за одржавање одређених типова ваздухоплова и ваздухопловних мотора по цивилним стандардима у земљи и иностранству: ваздухоплове (авион „Утва 75”, хеликоптер Gazelle CA 341/342 и авион Piper Seneca V) и ваздухопловне моторе (Astazou IIIB, Astazou IVH, Lycoming IO 360 и Lycoming AEIO 540).

„ЈУГОИМПОРТ СДПР”

Јавно предузеће „Југоимпорт СДПР” укључено је у организацију домаће изложбе НВО „Партнер” од самог почетка – 2004. године, као суорганизатор те манифестације, који интегрише наступ наше одбрамбене индустрије.

То је државно предузеће са вишедеценијском традицијом у промету наоружања, војне опреме и трансфера технологије. Под називом „Југоимпорт” основан је 18. јуна 1949, као предузеће за међународну трговину са примарним циљем да увози делове и репроматеријал за потребе домаће војне индустрије. Извозом почиње да се бави 1953. године. Најуспешнији, такзвани златни период постојања те

фирме биле су осамдесете године прошлог века, када је „Југоимпорт” са сво-

јим комитентима годишње уписивао милијарде долара прихода од извоза у

спољнотрговински биланс земље. Званична статистика сврстала је тада „Југоимпорт СДПР“ на листу једног од десет најзначајнијих извозника НВО у свету.

Двадесет први век карактеришу значајне промене у начину и динамици развоја борбених система, интензивни развој нових концепата борбених система и непрекидно усавршавање архитектонских решења и већ примењиваних техничких решења.

У протеклих десет година предузеће је предузело значајне кораке ка консолидацији и успостављању нове пословне стратегије, која већ у првим годинама 21. века укључује поступну организацију Р&Д пројекта, који обухватају и сложене борбене системе, међу којима је најважнији производ самоходна топ-хаубица НОРА-Б/52 калибра 155 mm, са дужином цеви од 52 калибра.

„Југоимпорт СДПР“ данас на међународном тржишту НВО наступа као маркетиншки и комерцијални ујединитељ српске одбрамбене индустрије, чија понуда укључује сложене борбене системе из властитог развоја и производње. Увођењем мисије „систем интегратора“ (развој и производња сложених борбених

система), по угледу на светске произвођаче сложених система наоружања и војне опреме, „Југоимпорт СДПР“ обогатио је понуду и проширио обим активности предузећа.

Од првих међународних уговора „Југоимпорт СДПР“ успешно гради односе поверења са својим пословним партнерима, пратећи и одговарајући на њихове потребе и специфичне захтеве, развијајући дугорочну сарадњу, која увек обухвата организацију обуке, одржавање, ремонт и испоруку резервних делова.

Професионални и пријатељски приступ омогућио је очување веома добрих односа са низом традиционалних партнера, пре свега из земаља Далеког и Блиског истока. Данас „Југоимпорт“ послује са више од 50 земаља света и последњих година бележи константни раст у пословању.

Најзначајнији производни и развојни програми „Југоимпорта СДПР“ су: вишенаменско возило „лазар 2“ 8x8 МРАВ, фамилија вишенаменских оклопних возила БОВ М12 Е 4x4, фамилија самоходне топ-хаубице НОРА-Б/52 155 mm/52 калибра, програм војника будућности ВБ-10, речни патролни чамац, авион „утва 75 Е“ за напредну школску обуку.

Трансфер одбрамбених технологија и изградња одбрамбене инфраструктуре представљају једну од комерцијално најважнијих и, у исто време, најсложенијих делатности „Југоимпорта СДПР“. Последњих неколико година то предузеће поново интензивно наступа и реализује пројекте који се односе првенствено на трансфере технологија фабрика експлозивних материјала и фабрика муниције великих, средњих и малих калибра.

ПРВИ ПАРТИЗАН УЖИЦЕ

Први партизан је основан 1927. године, као радионица за машинску израду ловачких пушака и пиштољске муниције, која је отпочела са радом годину дана касније. Полагањем камена темеља 20. јуна 1935. започела је изградња прве приватне фабрике те врсте на Балкану. Званичан назив фирме био је „Фабрика оружја и муниције у Ужицу“ (ФОМУ), а од 5. септембра 1947. добија данашњи назив „Први партизан“.

На самом почетку Другог светског рата фабрика је била плен окупационих снага. Током бомбардовања производне хале тешко су оштећене, а управна зграда порушена до темеља. Ослобођењем града, 24. септембра 1941, под контролом партизанских војних власти почела је да ради фабрика оружја. Ужице је у то време био једини град у Југославији, а можда и у Европи, у коме је под окупацијом радила фабрика оружја. Фабрика је прекинула са радом 22. новембра због подметнуте експлозије у којој је настрадало више од 120 радника.

Основу производног програма после рата чинила је израда стрељачке муниције намењена за потребе војске и полиције и фабрика је углавном подмиривала потребе ЈНА.

Осим стрељачке муниције из основног производног програма, „Први партизан“ од осамдесетих година производи за војне потребе и поткалибарне пројектиле и муницију у калибрима 125 и 100 милиметара.

Сваке године увећава се обим производње, па је тако 2014. у фабрици произведено 244, а отпремљено 233 милиона јединица. Остварен је укупан приход од продаје у износу од 5,5 милијарди динара. Предузеће је претежно извозник и у 2014. остварен је извоз од 58 милиона америчких долара. Од укупног извоза, 68 одсто је извоз на тржиште Северне Америке, а извози и у Белгију, Немачку, Францу-

ску, Аустралију... За ову годину планиран је извоз од око 70 милиона долара.

Поред текуће производње са 100 одсто упосленим капацитетима, тежиште им је на реализацији инвестиционих и развојних пројеката. Идеја је да се унапреди пословање модерном опремом и смањењем трошкова, да се

радна средина учини безбеднијом, еколошки здравијом и подигне ниво квалитета муниције. Због тога је пре неколико година започет велики пројекат, веома важан за ову фабрику.

Будућа производња реализује се у складу са пројектом „модернизације производних капацитета“, који подразумева модернизацију инфраструктуре и производне опреме. Предвиђено је да се инертни делови муниције, чаура и зрно производе на садашњој локацији Крчагово. Овај део пројекта већ је завршен. Комплетирање муниције, као део производње која користи експлозивне материје, требало би да се пресели ван града. Обезбеђена је нова хала од 3.500 квадрата у којој је фабрика за производњу зрна.

Реконструисано је 6.500 квадратних метара за фабрику за производњу машина и алата. Реализована је адаптација 10.500 квадратних метара за халу за производњу чауре.

Концепт будуће фабрике обезбеђиће производњу исте количине муниције у две, а не у три смене. Биће већа, имаће нове врсте машина, подићи ће ниво квалитета производа.

У тој фабрици развијају се, такође, нови производи према захтевима купаца, од којих су најинтересантнији: нови калибри и типови зрна у програму војне и комерцијалне муниције, муниција са обележавајућим зрнима, муниција без олова и тешких метала. У плану је изградња и увођење Интегрисаног система менаџмента и Јединственог информационог система.

Sloboda

СЛОБОДА ЧАЧАК

Компанија „Слобода“ а.д. Чачак основана је 1948. као фабрика за производњу средстава НВО за потребе војске. Данас је део групације Одбрамбене индустрије Србије и значајан је извозник. Од некадашње једноставне производње реализоване на старим струговима, компанија данас има стручан кадар који, захваљујући знању и искуству, већ доказаном на светским тржиштима, развија и производи

средстава НВО, а истовремено и пружа услуге из области инжењеринг послова.

„Слобода“ је данас једна од највећих компанија металског комплекса у овом делу Европе. Поседује модерну производну опрему, квалитетне стручњаке у свим фазама развоја и производње, од планирања до пројектовања. Имају изузетно опремљене лабораторије и центре за испитивање и тестирање, технолошки и пословно повезане са водећим светским фирмама које се баве истом делатношћу. Поседује QMC сертификат (Quality Management System) СРПС ISO 9001 : 2008.

У периоду од 1995. до 2015. у „Слободи“ је развијено више од 150 нових артикала, што је довољан показатељ тренда развоја и укупне пословности.

Код појединих технологија заступљене су најсавременије технолошке методе: у области обраде деформацијом – хладно истискивање на вишестепеним пресама, дубоко извлачење са редуцијом дебљине зида на аутоматским хоризонталним пресама, ротационо извлачење и друго; у области обраде резањем заступљена је савремена CNC опрема, а у преради експлозива опрема је на нивоу савремених светских достигнућа.

Данас производе и прерађују пиротехничке смеше, израђу-

ју противавионску муницију калибра од 20 до 57 mm, авионску муницију калибра 23 и 30 mm, тромблонске мине свих типова (са и без хватача зрна), ручне бацаче ракета калибра 64, 90 и 120 mm, муницију за аутоматски

бацач граната 30 и 40 mm, муницију 40 mm за подвесни бацач граната 40 mm тип GP25 и M203, артиљеријску муницију калибра од 76 до 155 mm,

упаљаче свих типова за средства из свог производног програма и за потребе ремонта муниције, близинске упаљаче за ПА и артиљеријску муницију и темпиране упаљаче за артиљеријску муницију, топовске каписле за муницију из свог производног програма и за потребе ремонта муниције, сигналну муницију калибра 26 и 38 mm, специјалну муницију из полицијског програма, вежбовна средства,

а раде и ремонт свих средстава НВО из производног програма.

У производњи примењују следеће технолошке процесе: обрада деформацијом, обрада резањем, обрада ливењем, обрада ковањем, термичка обрада, израда и прерада смеша и експлозива, галванска заштита, хемијска заштита, заштита лаковањем, обрада дрвета.

Овако дуга и квалитетна понуда новоразвијених производа и различитих врста технологија обраде права је референца за пробој на пробирљиво светско тржиште.

МИЛАН БЛАГОЈЕВИЋ НАМЕНСКА

Предузеће „Милан Благојевић – Наменска“ основано је 1949. године. Са 1.000 запослених, остварује успешну сарадњу у области изво-

за производа и услуга широм света и највећи део њихове производње намењен је извозу. Више од 80 одсто производног програма Предузећа „Милан Благојевић – Наменска“ користи се у војне сврхе. Њихов основни производни програм чине нитроцелулоза, једнобазни, ферични и двобазни барути, ракетна горива, барутна пуњења, сагориви елементи за артиљеријску муницију, целулоид и целулоидни контејнери за минобацачке мине.

Производе све врсте нитроцелулозе – барутну, индустријску и динамитну – по MIL стандарду од памучне и дрвне целулозе. Асортиман производње барута комплетан је за све врсте муниције од 5,56 до 155 mm и у сагласности је са MIL и GOST стандардима за стрељачку, пиштољску, револверску, авионску, противавионску, артиљеријску, ловачку, спортску и маневарску муницију. За различите артиљеријске системе до калибра 155 mm израђују класична лабораторисана барутна пуњења у платненим врећицама и моноблоковска пуњења у сагоривој чаури.

Производњу двобазних барута и ракетних горива прати производња нитроглицерина и јаких смеша. Издваја се технологија производње сферичних барута, која се одвија по најсавременијем поступку до сада познатом у свету. Захтеви светског тржишта за специјалним квалитетима барута условили су освајање нових и модификоване постојећих асортимана. Тако на пример, нови тип једнобазног барута – термостабилни барут, постао је део редовне производње и стандардне понуде. Такође, из програма двобазних барута освојени су специјални екструдовано импрегнирани барути и балистички који се користе за минобацачки програм.

У понуди су и двобазни барути за артиљеријску муницију. За тенковску муницију 125 mm производе се сагорљиви елементи и барутна пуњења. Део развојног програм је освајање нове генерације сагорљивих елемената и чаура.

На основу дугогодишњег искуства и традиције у производњи барута и двобазних ракетних горива, производе ракетна горива за ракетне мото-

ре до 128 mm и погонска пуњења ракетних мотора за избацивање пилотских седишта и гасогенератора. Ове производе карактерише висок ниво квалитета и репродуктивности, добра припаљивост на свим балистичким температурама.

Технологију коју поседују има још само неколико земаља у свету, што им широм отвара врата тржишта не само Европе, већ и других континената.

Признање за квалитет производа и услуга потврђено је сертификатима SRPS ISO 9001:2008, COPC 9000/05, SRPS ISO 14001:2005 и SRPS OHSAS 18001:2008.

ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ

Крагујевачка „Застава оружје“ основана је за потребе одбране земље 27. октобра 1853. године. Та војна фабрика била је центар индустријског и културно-историјског развоја државе Србије. Данас је у већинском власништву државе и извозно је оријентисана (95 одсто), претежно ка америчком тржишту, а њен ловачки и спортски програм извози се у још 50 земаља света. Једина је фабрика оружја која у свом производном програму има комплетан програм ловачког,

спортског, оружја за личну одбрану и програм војног наоружања и опреме.

Последњих година, у времену економске кризе, менаџмент и запослени уложили су велики напор у репозиционирању бренда на домаћем и светском тржишту. У пословној 2015. „Застава оружје“ има узлазну линију у пословању, после тешких транзиционих година и процеса консолидације.

У производном програму, из области НВО, има фамилије аутоматских пушака М21, М70, М77, аутомате М21, М92, лаке пушкомитраљезе М72, М77, М84, снајперске пушке М91, М07, М93, М12, митраљезе М84, М02 „којот“, М07 „хамер“, аутоматске

БГА30 и потцевне БГП бацаче граната, затим аутоматске топове калибра 20 и 30 mm, пиштоље фамилије ЦЗ 999 и Е39.

Добро познате аутоматске пушке М70 у калибру 7,62×39 mm и даље су веома тражене јер су своју функционалност и квалитет потврдиле током четири деценије, колико су већ присутне на тржишту. Даљи развојни планови „Застава оружја“ усмерени су на унапређењу карактеристика ових пушака, поштујући актуелне захтеве тржишта у погледу дизајна и примењених материјала, али и задржавање традиционалних поступака израде, као што је хладно ковање цеви, по коме смо познати, и које је још један доказ квалитета производа.

Нови модел далекометне пушке М12 у калибрима 12,7×108 mm и .50 Browning карактерише изванредна прецизност на даљинама до 1.600 m, одлична избалансираност и релативно мали трзај.

Широка палета производа, које „Застава оружје“ има у понуди, константно се унапређује. Базирајући се на поузданим и доказаним системима функционисања, уз савремене методе израде, константно се унапређују карактеристике производа у смислу прихватања савремене опреме и уређаја који су у понуди на светском тржишту, а ради испуњења широког спектра захтева који купци постављају.

Квалитет је стални пратилац свих производно пословних активности те фабрике“, која данас поседује и примењује систем менаџмента квалитетом (QMS), SRPS ISO 9001:2008 и SORS 9000/05.

Krušik
HOLDING KORPORACIJA

**ХОЛДИНГ КОРПОРАЦИЈА
КРУШИК**

Више од седамдесет година традиције Холдинг корпорације „Крушик“, а.д и више од 10 милиона продатих средстава у преко 60 земаља света, сврстава га међу лидере у производњи средстава НВО у овом делу Европе. По специфичности

производње налази се у Групацији „Одбрамбена индустрија Србије“, а по броју запослених је у категорији великих привредних друштава.

Њихов веома разноврстан производни програм сачињавају минобацачке мине у калибрима 60, 81/82 и 120 mm, а у четири варијанте – разорна, димна, осветљавајућа и вежбовна, затим авионске ракете 57 mm, авио-бомбе – глатке и кочене, противтенковске мине, ручне бомбе, муниција у калибру 40 mm, невођене ракете у калибрима 107, 122 и 128 mm за вишецевне бацаче ракета, противклопна ракетна средства, ракетна средства за вежбу стрелца самонавођених ракета.

Захваљујући дугогодишњем искуству и стручном кадару у производњи наоружања, „Крушик“ се наметнуо нашој војсци, а и страним партнерима, као квалитетан партнер за ремонте средстава и за контролно-техничке прегледе. Последњих година баве се уништавањем разних врста убојних бојевих средстава, а поготово ракета којима је истекао рок.

Имају дугогодишњу традицију у трансферима технологија производње средстава из њиховог производног програма, а инжењеринг послови све више постају једна од битних активности те корпорације.

Своје технолошке капацитете упосљавају услугама за трећа лица користећи опрему за механичку обраду стругањем, термичку обраду, опрему за пресовање и бризгање термопласта, хемијску и електрохемијску заштиту, технологију обраде хладном деформацијом.

Знања и искуство у производњи наоружања применили су у освајању и производњи средства која се користе за цивилну употребу, а имају елементе који карактеришу наоружање – то су противградни системи – ракета и универзални лансер, контејнери за мештај експлозива, те велики број типова електричних детонатора и патрона за рударство.

Стратешки циљеви корпорације „Крушик“ су: проширење асортимана производа увођењем новина у производњу; модернизација постојећих производа у складу са захтевима тржишта, повећање броја купаца и ефикасности производње, одржање сталности квалитета, усавршавања кадра и запошљавање младих људи, модернизација опреме, увођење нових технологија, усклађивање процеса производње и производа са захтевима заштите животне средине,

стално улагање у аутоматизацију процеса и њихово електронско праћење.

ПРВА ИСКРА НАМЕНСКА ПРОИЗВОДЊА

Prva Iskra Namenska a.d.

Компанија „Прва искра – Наменска производња а.д.“ основана је 1938. године, као погон за производњу експлозива фабрике „Вистад“ из Вишеграда, под називом „Вистад-Барич“, а од 1948. године послује под данашњим називом. Данас је фабрика у већинском државном власништву.

Од почетне шаржне производње ТНТ-а, сопственим развојем и инжењерингом, освојена је континуална производња готово свих савремених бризантних експлозива, тако да компанија има сопствене технологије за производњу ТНТ/ДНТ-а, хексоген/пен-

трита, затим шаржну производњу хексоген/октогена, као и разне композиције на бази тих експлозива.

Поред производње бризантних експлозива, у компанији су освојене и сопствене технологије за производњу бустера, АНФО експлозива, 3.5 динитробензојеве киселине, тринитрорезор-

цина, метилнитрата, хексанитросилбена, те технологије за третман отпадних вода, отпадних киселина и отпалих гасова из производње експлозива.

„Прва Искра – Наменска производња а.д.“ у свету је позната и по извозу технологије за производњу бризантних експлозива, по систему „кључ у руке“.

Последњих година развили су технологију делаборације минско-експлозивних средстава и прераде свих врста делаборисаних експлозива, како би решавали проблем неутрализације вишка минско-експлозивних средстава. На тај начин смањује се утицај штетних материја на животну средину.

Раст производње последњих неколико година у „Првој искри“ сведочи да је пут којим иду добро трасиран.

ПРВА ПЕТОЛЕТКА НАМЕНСКА

Прва петолетка из Трстеника, у складу са својим технолошким могућностима, данас заузима значајно место у оквиру одбрамбене индустрије Србије. Основана је 1949. као фабрика авиона, али је програм производње авиона прешао у Мостар и „Петолетки“ је остала производња хидропнеуматских уређаја за потребе војске и привреде. Од 1972. формиран је њен наменски део, а од 1991. послује као самостални субјекат.

Данас је акционарско друштво које пројектује, конструише, производи, испитује, сервисира и ремонтује уређаје и системе из области хидраулике, пнеуматике, процесне технике и сервотехнике за потребе војске и цивилног тржишта.

Располажу савременим машинским парком, добро опремљеним испитним и метролошким лабораторијама за производњу насложених уређаја и система за потребе војске и цивилства. Производе за сва три вида војске. За ваздухопловство израђује стајне трапове за авионе, пнеуматске, хидрауличке и серво уређаје, горивне компоненте и инсталације, те опрему за одржавање и проверу функција авиона на аеродрому. За потребе КоВ-а раде тенковски програм за М-84 (Т-72), минобацаче свих стандардних калибра (60 mm, 81 mm, 82 mm, 120 mm), израђују склопове за артиљеријски систем топ-хаубица НОРА-Б52, калибра 155 mm, за самоходни топ СОРА 122 mm, а укључени су и у модернизацију хаубице 105 mm (модернизација). У њиховом производном програму су

компоненте за морнаричка средства, ваздушне пушке и бацачи граната.

EDEPRO

Корени компаније „EdePro” је регионални лидер по питању пројектовања и производњи турбомлазних и ракетних пропулзивних система различитих типова и намена. Ангажовани су у истраживању, развоју, производњи и трговини нове и модернизацији постојеће муниције и војне опреме, те у другим цивилним програмима.

Производни програм компаније обухвата следеће пројекте: ракетни мотор за артиљеријску ракету калибра 122 mm – ракету ГМ и Г-2000, намењен за употребу на вишенаменском лансерном ракетном систему БМ-21 „град”; жirosкопски стабилсану артиљеријску ракету Р-107 калибра 107 mm; гасогенератор артиљеријске муниције са распоном калибра од 76 до 155 mm; мотор чврстог ракетног горива за противваздушни одбрамбени систем Neva/Pechora; различите врсте INS/IMU јединица и аутопилот склопове за различите летелице.

Развојни програми обухватају актуелне истраживачке пројекте: турбомлазни мотор ТММ-040 Mongoose малих димензија и класе потиска 40 daN, систем вишенаменског навођеног пројектила ALAS, лаки беспи-

лотни хеликоптер са погоном типа џет ротора, хибридни артиљеријски пројектил калибра 155 mm RA/BB са ракетним мотором и јединицом гасогенератора.

Велики део производних и развојних пројеката компаније „EdePro” базиран је на сопственом пројектовању и производњи гасотурбинских система ниске до средње снаге. Активности се ослањају на три производне линије: ракетни турбомлазни мотори, летећи циљеви и беспилотне летелице, помоћни агрегати и системи покретања.

Предузеће „EdePro” има технолошки савремене лабораторије за испитивање карактеристика турбомлазних и ракетних мотора, чврстих ракетних горива као ваздухопловних материјала. Савремена аквизициона и мерна опрема омогућава мерење и записивање великог броја параметара у реалном времену. Стога су лабораторије ове намене предузећа „EdePro”, међу малобројним лабораторијама у овом делу Европе.

D.O.O. „UTVA” AVIO INDUSTRIJA

УТВА

Авио-индустрија „Utva Ltd.” из Панчева прешла је дуг пут од предатног произвођача једрилица (од 1937) до предузећа које производи компоненте за свемирску индустрију. Предузеће је учествовало у неколико значајних ваздухопловних пројеката као што су „утва 56”, „утва 60 П” (извезен у Индију, Алжир и друге земље) и „утва 75” (авион за селекцију и почетну обуку пилота).

Такође, интензивно је учествовала у реализацији програма „орао” и Г4. У релативно кратком времену у њој су

овладали новим програмима попут OPTICA – Lovaux (Уједињено Краљевство – лаке извиђачке летелице), NORMAN – Fieldmaster (Уједињено Краљевство – тешки пољопривредни авиони). За те пројекте све је израђивано на локалном нивоу – од конструисања производних и алата за склапање до склапања комплетног авиона.

Ангажовањем на совјетски пројектима „тупољев” Ту-204 (производња алата и делова) и „илушин” Ил-114, „Утва” је почела производњу за транспортну авијацију. Достигли су кулминацију у индустрији цивилне авијације, када су добили спецификације о обезбеђењу Војеинг квалитета и постали подуговарач највећег светског произвођача путничких авиона по питању производње алата, делова и склопова за неке њихове авионе. Када је та сарадња требало да се подигне на виши ниво, „Утва” је претрпела најтежи ударац у својој историји – бомбардована је прве ноћи НАТО агресије. Неколико дана пре тога у фабрици је завршена модернизација, интеграција и фабричко испитивање наше најсложеније авио-платформе за наоружање – авион Г-4М полетео је 22. марта 1999. године.

Програм који је поновно оживео ту некад водећу фабрику авиона у Србији јесте, пре свега, производња клипног авиона „ласта 95”, заснованог на пројекту ВТИ-а, а уз знатну подршку „Југоимпорта СДПР”. „Утва” је

данас укључена и у друге развојне програме Министарства одбране.

ЕИ ОПЕК

Предузеће „Еи Опек“ из Ниша је акционарско друштво ангажовано на истраживању, развоју и производњи оптоелектронских и електронских компонената и уређаја. Основано је 15. јуна 1991. у оквиру фабрике „Еи-Микроелектроника“ како би започело

развој и производњу оптоелектронских сензора за примену у наменској производњи.

У оквиру програма за наменску производњу издваја

се производња упаљача за артиљеријску муницију од 105 до 155 mm, уређаја темпирних електронских УТЕ-М03 и за електронско окидање ракетних система „оркан“, „огањ“, „пламен-С“ и „морава“, уређаја развијених за потребу модернизације тенка М-84, инфрацрвених сензора за навођење ракета ПВО, детектора вибрација ДВ-1... Основу производног програма предузећа „Еи Опек“ чине електронски упаљачи за артиљеријску муницију калибра 105–155 mm. Од бројних електронских упаљача посебно се издваја близински и мултифункционалан упаљач, као најсавременије решење у тој области.

У том акционарском друштву је више од половине запослених високообразованих стручњака различитих профила. Сви производи и технолошки поступци изводе се уз примену високих стандарда квалитета за развој и производњу НВО, у сагласности са највишим међународним стандардом квалитета SRPS ISO 9001/2008.

INDUSTRIJA MAŠINA I KOMPONENATA

ИМК 14.октобар

KRUŠEVAC - SRBIJA

14. ОКТОБАР

Крушевачки ИМК „14. октобар“ АД једно је од најстаријих предузећа за обраду метала у земљи. Основан је 1923. ради ремонта и производње железничких вагона и гвоздених конструкција. Још у периоду од 1928. до 1934. производни програм проширују на производе за потребе војске, а после рата и национализације у предузећу интензивно раде на ремонту борбених и транспортних возила ЈНА. Наменска производња појачана је 1992. када је, у оквиру ИМК, формирана Фабрика наменске производње, као овлашћени произвођач средстава НВО.

Предузеће је произвођач и извозник средстава НВО преко следећих програма наменске производње: израда и финализација самоходних модуларних лансирних система, модернизација тенкова (израда погонских група од 780 КС, 1.000 КС и 1.200 КС), ремонт оклопно-борбених средстава, израда резервних делова за тенкове серије „Т“, финализација тенка М-84А и М-84АБИ, ремонт тенковских трансмисија и других компонената и склопова за тенк М-84 и М-84А, израда и

финализација самоходних хаубица, израда кошуљица артиљеријске и тенковске муниције калибра 100, 105, 122 и 125 mm, балистичка заштита возила (грађевинских и других) и друго.

За своју производњу фирма поседује следеће сертификате: Система менаџмента квалитетом IQUNET ISO9001:2008, Система управљања заштитом животне средине SRPS ISO 14001-2005 и сертификат о Акредитацији лабораторије за испитивање материјала (метала и неметала) и завarenих спојева са и без разарања SRPS ISO/IEC 17025:2006.

ТЕЛЕОПТИК – ЖИРОСКОПИ

Фабрика „Телеоптик“ из Земунa основана је 22. априла 1922. под називом

„Прва југословенска фабрика за телефонију и прецизну механику“, а од 1945. године послује као фабрика „Телеоптик“. „Телеоптик жирокопи“ постоји као посебна целина од 1973. године.

Њихов производни програм чине: авионски и хеликоптерски инструменти и опрема за домаће ваздухоплове,

сектор вођења и управљања ракетама и ракетним системима, инструменти и опрема борбених оклопних возила, те жироскопи и жироскопски уређаји (за тенкове М-84, М-84А), специјална мерна и испитна опрема, оптички уређаји... Поред основног производног програма, пружају сервисно-ремонтне услуге за свој програм али и за сродне програме (хеликоптерски нишан АРХ, жирокугле Anschütz, жиро-блокови за тенкове Т-55, Т-72, М-84, М-84А).

Последњих година развој је усмерен ка оптичким инструментима и нишанским справама, и то: оптички нишан ОН М04 за полуаутоматску пушку 5,56 mm, увећање 2x; оптички нишан ОНС-1, увећање 3,5x; оптички нишан ОН М10, колиматорски нишан НК М09 за ваздухопловни програм, палета догледа за ректификацију ДР-1 за калибре 12,7, 20 и 30 mm; нишанске справе НСБГ-1, ПАБ-2АТ, пасивне нишанске справе; пригушивачи пуцња за различите калибре пушака и пиштоља.

У оквиру развоја, у сарадњи са Војнотехничким институтом, ангажовани су на усавршавању барутног жироскопа за програм противоклопног система „бумбар“ и генератора са сталним магнетом 0,5 KW.

ФАП – КОРПОРАЦИЈА

ФАП Корпорација а.д. Прибој основана је 1953. године ради производње камиона под лиценцом фирме „Sauer – Werke“, Аустрија. У току 1970. потписан је нови лиценци уговор са компанијом „Daimler Benz“, Немачка, који је, због уведених санкција, једнострано прекинут 1990. године. У том периоду годишња производња достигла је 7.000 возила, док су пројектовани капацитети формиран за 10.000 возила годишње. Од 2005. године

компанија је регистрована као акционарско друштво са већинским друштвеним капиталом.

За потребе војске ФАП је од средине седамдесетих до краја деведесетих година развио и произвео око 1.000 возила, углавном формуле погона 6x6. Поред основног возила сандучара, произведен је већи број различитих надградњи: цистерне за воду и гориво, носачи и гурачи понтона, ватрогасно возило, платформе за ракетне системе „огањ“, „оркан“, радарски систем „жирафа“ итд.

Од 2004. године за потребе Војске Србије развијена су и произведена теренска возила нове генерације, формуле погона 4x4, 6x6 и 8x8. Возило ФАП 1118 БС/АВ 4x4 ушло је у серијску производњу као основни камион, а изведена је и надградња система за модулни лансер „морава“. ФАП 2228 БС/АВ, 6x6 и ФАП 3240 БС/АВ, 8x8, као основни камион, испитивани су у ТОЦ-у 2014. године и чека се одлука о следећој фази.

ЈУМКО

Памучни комбинат „Јумко“ АД у реструктурирању, из Врања, основан је 1960, а са редовном производњом почиње 1965. године. У другој деценији постојања израстао је у реномираног произвођача пређе и тканина. Од 1995. године друштвено предузеће трансформисе се у Холдинг компанију Памучни комбинат „Јумко“

Врање. У тој фази стварају своју мало-продајну мрежу и развијају саобраћај.

„Јумко“ је увек имао наменски програм, који подразумева производњу готовог производа и продају широког асортимана униформи и радних одела, за све услове рада, све професије. Израда наменских модела захтева и примену савремене технологије у изради тканина од природних и вештачких влакана и мешавине природних и вештачких влакана. Дорађивањем тканина на водоодбојност, уљоодбојност, киселоотпорност, ватроотпорност, антистатичност, у „Јумку“ су могућности да израде униформе и радна одела за потребе свих професија.

Од 2011. раде и нове савремене униформе за Војску Србије – М-10, у

дигиталној шари. У сарадњи са Министарством одбране „Јумко“ настављају са развојем униформи и средстава за потребе ВС (летња униформа, тренирица војничка, комби-

незон за посаде борбених возила, огртач војнички маскирни, опасач војнички, каиш војнички, модуларни ранац, торбица за старешине М-10, шатор војнички М-10, прслук тактички М-10, тканине памучне за шатор у маскирном дезену). „Јумко“ је, такође, радио и униформе за пољску, финску и немачку и аустријску војску.

ТИГАР

Холдинг компанија „Тигар“ АД из Пирота дугогодишњи је произвођача гумарских производа (од 1935. године). У оквиру холдинга су фабрике: „Тигар обућа“, „Тигар техничка гума“ и „Тигар хемијски производи“.

„Тигар“ а.д. од 2010. има дозволу за производњу техничко-гумених производа, специјалних боја, премаза и лепкова за средства наоружања и војне опреме и заштитне обуће за потребе одбране.

Стручни тим „Тигар техничке гуме“, у сарадњи са инжењерима Војске, освојио је производњу spremника авио-горива за авион „МиГ-21 – БИС“, за све типове авиона „орао“, као и spremника за авион „Г-4“. Spremници су намењени за смештај горива и елемената система инсталација горива авиона. Израђују се од материјала постојаних на авио-гориво, отпорни су на озон и атмосферске утицаје.

Осим тога, у „Тигар техничка гума“ гумом се наливају металне банде потпорних тачкова за следећа

борбена возила: тенк Т-55, М-84, БВП М-80, БТР50 ПУ/ПК, ГМ 568/578. Раде навлаке за топ тенка, са обостраним гумирањем специјалног платна. У њиховом асортиману су и гумене кабинске заптивке за авионе „орао“ и Г-4, које се користе за заптивање врата пилотске кабине. Производе и нерањиве тачкове погодне за примену код возила која се кори-

сте у посебно отежаним условима и друго.

У „Тигар обући“, у оквиру широког спектар производа најразличитије намене, израђује се сигурносна обућа специјалне намене за заштиту ногу од РХБ контаминације (S иперит), термалног импулса нуклеарне експлозије (ТИНЕ) и од капи горуће напалм смесе, те сигурносна обућа специјалне намене за термоизолацију, отпорност на горење и отпорност на промену температуре.

TRAYAL

Корпорација „TRAYAL“ АД од почетка је била војна фабрика. Основана је као Барутана „Обилићево“ 1889. године, а после Првог светског рата, реконструкцијом и проширењем капацитета, настао је Војно-

технички завод „Обилићево“. Под именом „Милоје Закић“ пословала је после Другог светског рата и производила експлозиве,

активни угаљ и заштитне маске. Од 28. јуна 1995, под називом Корпорација „TRAYAL“, свој производни програм базира у области производње гума, заштитних средстава и индустријских експлозива.

„TRAYAL“ данас у свом саставу има четири фабрике које производе средства за потребе одбрамбене индустрије Србије.

„Фабрика заштитних средстава“ има дугу традицију у производњи заштитних маски. Данас се њена производња за потребе ВС и МУП може сврстати у неколико програма: индивидуална и колективна заштита, гуми-

рана платна и гумено-техничка роба, те активни угљеви.

„Фабрика експлозива и пиротехнике“, са најдужом традицијом, бави се производњом привредних експлозива и војно-полицијске пиротехнике.

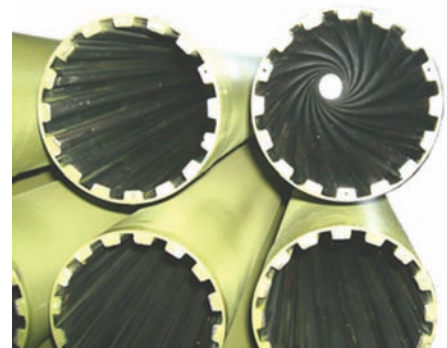
„Фабрика за теретне и индустријске пнеуматике у свом производном програму има и производњу спољашњих гума за авионе Ратног ваздухопловства Војске Србије, а Фабрика гума за двоточкаше и унутрашњих гума производи унутрашње гума за авионе Ратног ваздухопловства ВС.

Корпорација „TRAYAL“ своју производњу заснива углавном на сопственом развоју и сопственим производним потенцијалима, уз примену савремених технологија и савремене производне и контролне опреме.

KOL - 15N INŽENJERING

КОЛ – 15N INŽENJERING d.o.o. је фирма из Београда која се бави пројектовање, и производњом лансирних цеви за ракетну артиљерију, користећи сопствено и оригинално техничко-технолошко решење за сен-

двич лансирне цеви од танког челичног или алуминијумског лима.

Лансирне цеви производе у сарадњи са фирмом „Inhrom“ из Чачка. Осим тога, KOL – 15N се бави истраживањем, развојем и пројектовањем лансирних уређаја за вишецевнеракетне системе на бази сендвич лансирних цеви. Ту делатност обављају у сарадњи са фирмом „EDePro“, чији су суизлагач на сајму „Партнер 2015“, и Војнотехничким институтом из Београда.

ПРОИЗВОДЊА МИЛЕ ДРАГИЋ

Компанија „Производња Миле Драгић“ (МДП) основана је 1985. године и данас је интернационално препозната као лидер у производњи балистичких заштитних прслука, балистичких и интервенцијских шлемова, балистичких плоча, интервенцијске опреме и друге заштитне опреме.

До сада су сопственим развојем потпуно освојили производњу 36 делова опреме за потребе Војске Србије: шлем војнички М97 и М97А, прслук заштитни балистички М98 и М98А, плочу заштитну балистичку, класе заштите III и III+5,56 SS109, прслук борбени балистички, одело минерско заштитно М98, футролу за пиштољ Ц399, М94, мрежу маскирну зимску М03, комплет за маскирање мали М01 В/Т и велики М03/В, торбицу за паковање муниције 7,62 mm TT, 7,65 mm М-77, 9 mm ПАРА, 7,62 mm x54 mm, 7,9 mmx57 mm...

Верификационим испитивањима усвојени су и налазе се у оперативној употреби: нишан рефлекси М04 (MARS), пасивни монокулар (MiniNSeas), ласерски обележивач циља М04 (AIM 2000), рукавице заштитне М5, комплет заштитне опреме за јавни ред и мир (шлем, штит, прслук са штитницима за руке и ноге) за потребе Војне полиције.

Заједно са ВТИ-ом развили су и развијају комплете за обележавање контаминаног земљишта, за обележавање пролаза кроз минско поље, носач маске телескопски пластични, мобилна маска за тенк...

ЗАСТАВА КАМИОНИ

Застава камиони је реномирани произвођач лаких теретних

возила укупне масе од три до осам и по тона. У њему је до сада произведено више од 185.000 возила. Од 2001. године, после трансформисања и консолидације Групе Застава, „Застава камиони“ послују у састави новоформираног холдинга „Застава возила“. Предузеће је од 2001. сертификовано према стандарду JUS ISO 9001.

Производе лака комерцијална и неборбена возила носивости од 1,2 до 5 тона. Имају две гаме возила: New Turbo Rival и EURO ZETA, са 35 основних и више од 170 специјалних возила.

Сопственим развојем 2010. године произведен је функционални модел возила минибус са погоном на природни гас, а затим и два прототипа теренског возила носивости 1,4 t за потребе Војске Србије. Ново теренско возило, носивости до 1,5 t са новом кабином пројектовано је 2011. године. На бази

тог возила годину дана касније израђен је функционални модел са продуженом кабином за превоз људи (1+5) и терета до 1.000 килограма.

EVROKOMERC

Предузеће је основано 1989. године, а основна делатност је пројектовање и производња гумених флексибилних црева свих намена. До данас је освојена и хомологована производња свих врста прикључака и спојева који постоје у цреварству, што се углавном производи на CNC опреми, уведеној у производњу 2010. године. Тренд модернизације је стално присутан. Након освајања, у техничко-технолошком смислу, потреба машиноградње и одржавања опреме, кренуло се у освајање потреба наменске индустрије. Најпре је освојена производња цревовода за потребе КОВ, преко неборбених средстава, па све до тенка М-84 свих варијанти, закључно са М-84 АБ1. Следећи корак било је освајање ваздухопловних цревовода за потребе ВС и привредне авијације.

Након дуготрајних и веома скупих хомологационих испитивања, уз свесрдну помоћ ВТИ, ВЗ „Мома Станојловић“ у техничком делу и „ППТ Наменска“ у делу самих испитивања, успешно су освојени сви ваздухопловни квалитети цревовода, и то

MIL-H-5593, MIL-H-6000, MIL-H-8794, MIL-H-8788, MIL-H-27267 и MIL-H-38360. Само гумено црево је производње „PARKER”, САД.

За ваздухоплове Г-2, Г-4, „орао”, „газела”, Ан-26, Ми-8, МиГ-21 и Ан-2, након извршених летних испитивања, добили су дозволу за уградњу. У фази освајања је производња црева за седишта авиона Н-62 и Ј-22, кисеоничких црева и цревовода за ублаживач вибрација на хеликоптеру Ми-17. Такође, предузеће активно учествује у развоју и производњи измењених цревовода и цревовода за хлађење мотора на тенку М-84 А.

SANDRA CORPICO

Приватно предузеће „Sandra Corpico” из Пожаревца основано је 1977. и од тада до данас бави се искључиво производњом обуће – специјалне и модерне мушке и женске. Мукотрпним и преданим радом, те сталним улагањем у квалитет производње, протеклих

година, „Sandra corpico” је од просте мануфактуре прерасла у фирму која је стекла одређена признања и позицију на домаћем и иностраном тржишту.

Дневни капацитет предузећа је од 500 до 700 пари обуће, а највећи купци су МУП Републике Србије и Војска Србије. Више од 50 одсто производње се извози.

ВАТРОСПРЕМ

Предузеће „Ватроспрем” основано је 1949. године и једино је у Србији које има лиценцу и

атесте за производњу и сервисирање комплетног програма противпожарне опреме. У дугогодишњој историји пословања, „Ватроспрем” је испоручио више од 5.000 ватрогасних и 6.000 комуналних возила, произвео и пласирао више од 3.500.000 противпожарних апарата и са својом ватрогасном опремом и сервисним услугама присутан је у више од 35 земаља света.

„Ватроспрем” је једини испоручилац ватрогасних возила за Војску Србије, јер су та возила једина задовољила изузетно сложене захтеве и успешно прошла сва испитивања Војне контроле квалитета.

КОВАЧКИ ЦЕНТАР

Ковачки центар доо отворен је 2010. у Ваљеву. Њихов производни програм одвија се кроз следеће технологије: топло ковање и пресовање на механичким и хидрауличким пресамма и чекићима (димензија спољњег пречника до 130 mm, унутрашњег пречника до 90 mm, дужине до 55 mm), гравурним топлим ковањем и пресовањем на чекићима, хидрауличним и фриксионим пресамма, максималне масе откивања до пет килограма, израде бешавних цеви хладним ротационим ваљањем те машинску и термичку обраду, чишћење површине откивака сачмарењем и сл.

Сви производи из производног програма у току и након извршене израде подвргнути су захтевним проверама квалитета, о чему се издаје атест о постигнутом квалитету према важећим прописаним стандардима.

VLATACOM

Vlatacom d.o.o. (основан 1997) јесте провајдер у области информација, комуникација и биометријских технологија. Од 2011. има статус истраживачко-развојног центра. Компанија је сертификована према захтевима стандарда ISO 9001:2000 и ISO 27001 за следеће активности: развој, производњу и инжење-

ринг у области информација, комуникација и биометријских технологија и пружање сродних услуга подршке.

Међу њиховим производима за војну примену од посебног значаја су: уређај за криптозаштиту преносних система vREBECCA, уређај за аутентификовани приступ vLAD, мултифункционална камера vIPC-3M1 и беспилотна летелица vUAV.

ПРЕДУЗЕЋЕ KODŽIĆ&CO

Kodžić&CO d.o.o јесте приватно предузеће из Београда, које је основано 2007, али су му корени дубљи – настало је из фирме „Коџић д.о.о” из Врчина, која је почела са радом 1960. године. Данас, предузеће „Kodžić&CO d.o.o” има производни пого-

ном у Врчину, а по потреби користи и друге погоне.

Њихов основни производни програма су кожане модне и пословне јакне и торбе, а најчешћи купци разна министарства, инспекције и јавна предузећа. Испоруке за њих чине 30 одсто годишње производње тог предузећа. Такође, нове кожане пилотске јакне Војске Србије проистекле су из њиховог производног погона. Урађене су по најстрожим војним нормативима, од најквалитетније коже.

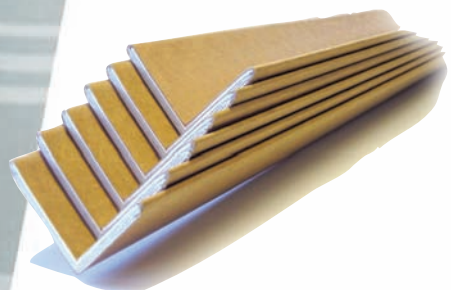
Захваљујући модерном дизајну, високом квалитету и конкурентним ценама њихови производи имају све више купаца. Визија запослених у том предузећу јесте да сигурнију будућност обезбеде ослањањем на производњу за потребе Војске Србије, јавних служби и предузећа, али извозу.

ЕКОТРАКА ВР

ЕКОТРАКА

Фирму „Екотрака БП“ основао је мр Љубиша Алексић након преквалификације вишка војног кадра за цивилна занимања. Он је одлучио да тржишту понуди нов начин затварања картонске амбалаже папирном лепљивом траком. Непосредно по основању фирме успоставили су сарадњу са фирмама „CzechPack

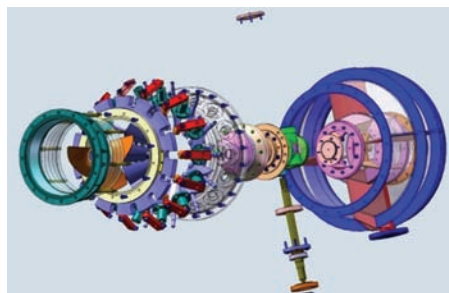
– Tabor“ (Чешка), а после тога и са HADE-Iserlohn (Немачке) и овлаштени су сервисер те опреме.

Тржишту Србије нуде врхунске производе за заштиту и очување физичких својстава робе у транспортним паковањима током манипулације, складиштења или транспорта до крајњег потрошача. Екотраке штите производ од влаге, механичког оштећења у транспорту, а израђују и ки картонске кутије од картонских плоча са саћастим језгром, картонске палете, Л профиле за заштиту ивица од оштећења, противклизнио папир, водонепропусни и друго.

SOLFINS solution finders
engineering and manufacturing

SOLFINS

Компанија „Solfins“ d.o.o. из Београд нуди CAD/CAM софтверска решења, услуге машинског пројектовања, консултантске услуге из области развоја производа и производних технологија. Такође, изводе специјалистичке курсеве у њиховом центру за обуку и помажу полазницима да положи међународне сертификате и лакше дођу до запослења. Имају добро обучен и уигран тим за технич-

ку подршку. „Солфинсов“ тим помогао је многобројним српским фирмама да унапреде процесе развоја производње и технологије.

COFIS EXPORT-IMPORT

Cofis
EXPORT - IMPORT

Компанија
COFIS
основана
је и регистрована

на 1992. године у Београду. Имају посебну дозволу за трговину наоружањем и војном опремом, укључујући робу двојне употребе. Такође, лиценцирана је за производњу наоружања и војне опреме. Сестринске фирме основане су у Црној Гори, Великој Британији и Малти. Компанија запошљава висококвалификовано особље, а по потреби ангажује врхунске стручњаке из различитих области. Одржава сарадњу са војним институтима, наменском индустријом и бродоградилштима. Ради тога COFIS је закључио уговоре са Институтом за бродоградњу из Загреба и успоставио сарадњу на изради и испоруци техничке документације за брзе патролне бродове.

Нуде широк спектар брзих патролних чамаца, пројектованих да испуне и најстроже захтеве, како за садашње, тако и за будуће операције. Поред градње у нашим бродоградилштима, нуде комплетан трансфер технологије и услуга у бродоградилшту купаца. То укључује пуну логистичку подршку у организацији производње, технологију и трансфер знања, организацију бродоградилшта, обуку локалне радне снаге, заједнички рад наших стручњака и специјалиста са техничком екипом бродоградилшта.

НАПРЕДАК АГП

Напредак АГП д.о.о. из Чачка основан је 1959. године. Од почетка производне делатности, „Напредак“ је предузеће чији производни асортиман карактеришу наменски производи за Војску. То је, пре свега, кожна галантерија (кожни каишеви, официрски, кадетски и гардијски опасачи, официрске торбе и

друго), као и навлаке и цераде за борбена и неборбена возила које се израђују од памучног и ПВЦ платна по стандардима Војске Србије.

У процесу освајања нових производа, стручни тим запослених у предузећу „Напредак АГП“ успешно развија нови шатор пнеуматски М-70М (већи, мањи и модуларни). Имају савремена средства за производњу војне опреме и запошљавају стручни и искусни производни и управљачки кадар.

ПАТРИМОНС АУТОМОТИВ

Компанија „Патримонс Аутомотив“ основана је 1989. године и од почетка делатност компаније обухвата: увоз и пласман на тржишту, тада Југославије, а данас Србије, резервних делова за камионе и аутобусе произвођача Mercedes, Man, Volvo, Scania, Iveco, Daf и Renault, увоз и пласман резервних делова за приколице разних произвођача, те поправку, сервисирање и одржавање камиона и аутобуса поменутих произвођача у свом сервису.

У компанији од оснивања имају и војни програм, односно увозе за потребе ВС резервне делове за „гвоздику“ и за Маз 537. Осим тога, развили су и освојили комплетан ремонт вој-

них возила ТАМ 110, ТАМ 150 и ФАП 2026. С обзиром на старост ових возила, једна је од малобројних компанија које могу у целости да обезбеде и резервне делове за њих. Пре пет година почели су да се баве и набавком резервних делова и ремонтом специјалних теренских возила која се налазе у употреби Војске – Puch и Pinzgauer. Склопили су и ексклузивни уговор са произвођачем возила Puch и Pinzgauer, како о ремонту и сервису њихових возила, тако и о снабдевању резервним деловима.

ТЕХНОРЕМОНТ

ТЕХНОРЕМОНТ

Привредно друштво „Техноремонт“ д.о.о. Темерин бави се ремонтом борбених оклопних возила потребе Војске. После успешно реализованих завршних испитивања у Техничком опитном центру КоВ, 1994. године, добило је решење Техничке управе Сектора позадине ГШ ВЈ о оспособљености за генерални ремонт оклопних транспортера ОТМ-60 и генералну ревизију борбених возила пешадије БВП М80 и БВП М80А.

Основна делатност тог друштва је ремонт борбених возила пешадије БВП М80 и М80А и њихових агрегата и склопова. Поред тога, предузеће је оспособљено да обавља техничко одржавање возила полиције борбених ВПБ М86А, самоходних оклопних возила М83 (БОВ-1) и оклопних аутомобила БРДМ-2, производњу р/д за БВП М80/80А и ВПБ М86А, неопходних за процес ремонта, ремонт возила из програма ТАМ и ФАП, ремонт склопова за ракетни систем ПОЛО 9П122 и 9П133, израду разне

техничке документације за средства НВО, израду учила и опремање кабинета за извођење обуке припадника Војске Србије и друго.

SRBOAUTO

KARDANSKA VRATILA

СРБОАУТО

Србоауто д.о.о. јесте предузеће у приватном власништву, основано 1994. године. Бави се производњом и ремонтом карданских вратила свих типова и намена, сервисом спона и елемената ослањања, те производњом машина и опреме за сервисе карданских вратила. У понуди се налази и технички преглед за путничка и теретна возила са савременим одлично опремљеним сервисним центром, као и програм продаје резервних делова за комерцијална и путничка возила.

Карданска вратила и зглобна полувратила за прву уградњу (ОЕМ производња) уграђују се у возила реномираних произвођача: ИКАРБУС, ФАП, SANOS, ИМТ итд. Један од великих адута фирме је и могућност сервисирања англосаксонских возила и радних машина. Поседује канцасте крстове и припадајуће компоненте у величинама 2–15Ц. У тој фирми могу се обезбедити и резервни делови привредног програма возила: MERCEDES, MAN, IVECO, ФАП, ТАМ... У свим фазама користе се најновија технолошка решења, као и машине и уређаји највећим делом развијени у сопственим ресурсима.

GEACHEM

GEACHEM d.o.o. jeste kompanija specijalizovana za konsalting i distri-

буцију техничке хемије. Основана је 2004. у Београду. Данас су генерални заступник и дистрибутер реномираних произвођача (CRC из Америке HWR из Немачке, Guarnitex из Италије...). Они су, такође, специјализовани за консалтинг и дистрибуцију специјализованих хемијских средстава за употребу у области одржавања и заштите средстава НВО и производних капацитета МО, ВС и наменске индустрије.

Захваљујући пажљивом избору сировина, већина производа је биоразградива и поседује TUV, DIN, NSF, EN ISO или RDA сертификате.

PITURA

ПИТУРА

Фабрика боја и лакова „Питура“, која је основана 1995. у Београду, реномирани је произвођач заштитних и декоративних премаза за индустријску, професионалну употребу и широку потрошњу. У протеклом периоду много напора уложили су како би изашли у сусрет

различитим потребама њихових корисника, и стално усавршавају своје производе. Све те производе тестирају и непрекидно раде на истраживању и развоју нових. Блиско сарађују са својим купцима у формулисању премаза који задовољавају и најстроже захтеве у погледу заштите, трајности и лепоте. Један од корисника њихових боја и лакова јесте Војска Србије.

PUPIN TELECOM

Компанија „Pupin Telecom A.D.“ лидер је у области телекомуникација и водећи произвођач телекомуникационе опреме. Основана је 1947. године и данас је у мешовитој својини већег броја акционара. Области деловања компаније су развој, инжењеринг и производња, сервисне активности и техничка подршка по систему 24/7. Основни програм компаније јесу комутациони системи, засновани на сопственом развоју.

Користећи искуство стечено развојем и производњом дигиталних телефонских система и бежичних система настао је програм телеменаџмент

систем. „Pupin Telecom“ присутан је 40 година на тржишту са програмом семафорске сигнализације. Један је од водећих систем интегратора система за пренос и комутацију података попут Frame Relay/ATM, Ethernet, IP, LAN, MAN и WAN мрежа.

Производни програм чине и војни

телекомуникациони уређаји, мобилне/бежичне телекомуникације, изградња мобилних мрежа (GSM, WiMAX,...), производња за сопствене потребе и трећа лица, системи у јавним телекомуникационим предузећима – класа 4 и 5 IP система,

приступни уређаји, VoIP, КДС... Војна производња заснована је на стратешком уговору између српског Министарства одбране и „Thales Communications And Security“ (TCS) из Француске, намењеном опремању МО и Војске тактичким комуникационим уређајима. „Pupin Telecom“ изабран је за локалног партнера TCS, на којег је он пренео технологију производње радио-станица из свог асортимана. У складу са тим TCS је оспособио „Pupin Telecom“ за производњу, а Министарство одбране га је верификовало за серијску производњу тих уређаја.

Основна мисија те компаније јесте сарадња са домаћим институтима, научним институцијама и великим светским

произвођачима, који су технолошки лидери у свом домену, ради проширења области њиховог деловања.

СЕНЗОР ИНФИЗ

Сензор ИНФИЗ” предузеће „Сензор ИНФИЗ” д.о.о. из Земунa основано је 1994, када се Лабораторија за сензоре издвојила из националног Института за физику Србије, при чему је Институт за физику остао већински власник. У предузећу стално ради 10 сарадника, а Институт за физику, са 200 запослених, пружа им подршку.

Програмска оријентација и производни програм предузећа углавном су везани за војне програме. Од 1990. године баве се одржавањем и ремонтом система за управљање ватром тенкова М-84 и Т-72. Један од првих производа предузећа био је метеоролошки сензор за СУВ тенка М-84 – нај-

пре једноосни МС-2, а после двоосни МС-2д. Пре неколико година ти метеоролошки сензори су дигитализовани, тако да им је сада излазни сигнал у формату РС-485. Осим на тенковима, сензори се могу користити и на другим борбеним возилима.

За СУВ тенка М-84 то предузеће производи и подсистем ласерског даљиномера. Поред овога, „Сензор ИНФИЗ” израђује више типова ласерских обележивача циљева у видљивом и невидљивом спектру, али и комбиновани. У производном програму су и рефлексни (red dot) нишани. У сарад-

њи са својим кооперантима „Сензор ИНФИЗ” производи и систем за команду и контролу артиљеријске ватре за оруђе НОРА-Б 155 милиметара. У току је и развој снајперског нишана са ласерским даљиномером и балистичким компјутером.

У сарадњи са својим стратешким партнером „Југоимпортом СДПР” настављају рад на освајању нових и модернизацији постојећих производа.

ИНСТИТУТ МИХАЈЛО ПУПИН

Институт „Михајло Пупин” (ИМП) регионални је лидери иновација на пољу електронике и информационо-комуникационих система намењених војсци, државним органима и компанијама из одбрамбене индустрије. Један је од највећих и најстаријих ИСТ института у југоисточној Европи. Основан је 1946. године.

Задовољавајући ригорозне захтеве у погледу поузданости рада система и безбедности података, пружају високотехнолошка системска решења за копнене, поморске и ваздухопловне снаге у областима телекомуникација, радарских система, беспилотних летелица, командно-информационих система, симулатора и тренажера.

Према захтеву корисника, производе модернизационе комплете за осматрачке радаре старијих генерација. Такође, Институт „Михаило Пупин” пионир је у производњи solid state предајника за осматрачке радаре у југоисточној Европи.

Институт пружа најсавременија интегрисана решења за сигуран пренос гласа и података. Више од 40 годи-

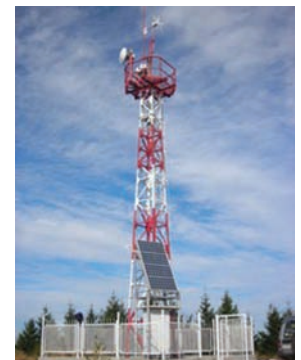
на бави се истраживањем и развојем у области селекције и стабилизације фреквенција, а и производњом кристалних јединки, филтера, осцилатора и магнетних материјала. Већ 45 година стичу искуства у задовољавању потреба оружаних снага за тренингом и обуком у експлоатацији сложених система у многим земљама широм света. До сада је испоручено 86 симулатора и тренажера, што их чини индустријским лидером у овој области у југоисточној Европи.

Применом најновијих технологија могу да формирају јединствени информациони систем противваздухопловне одбране. Такав КИС одговара свим захтевима модерне противваздухопловне одбране.

ИМТЕЛ КОМУНИКАЦИЈЕ

Институт за микроталасну технику и електронику „ИМТЕЛ комуникације” а.д. јесте дизајнер, произвођач и дистрибутер телекомуникационих уређаја за пренос података. Њихова решења користе мобилни

оператери, провајдери (ИСП, „Телеком“ и други), владине и приватне компаније, као алтернативу за кабловске канале.

Тај институт је заступник фирме „Trango Systems Inc“ за Србију. Осим тога, модернизују и ревитализују радио-релејне системе старијих генерација других произвођача. Тим уређајима продужавају век без умањивања перформанси, а корисници добијају исплативу и поуздану мрежу са минимумом улагања. Такве ревитализације су урађене на већем броју уређаја Ericsson, Telettra, Siemens, а обухватају уградњу појачавача снаге, јединица за обраду сигнала у основном опсегу, осцилатора, мешача, малешумних појачавача...

Њихова област интересовања јесу и микроталасни комуникациони системи и системи посебне намене. Обухвата имплементацију система и његово пуштања у рад, али и пројектовање и израду компоненти везаних за специфичне апликације.

MTT INFIZ

МТТ INFIZ је предузеће за микроталасну технику, са дугогодишњим искуством у оправци, ремонту, редизајну и пројектовању софистицираних војних и цивилних система, из поља енергетске електронике, аналогне и дигиталне електронике, ласерске технике, машинства, метеорологије. За војне потребе производе дигиталне радарске показиваче, радарске конзоле, ласере, а специјализовани су за ремонт, сервис

и одржавање одређених радарских система, као и модернизацију подсистема ракетног система „нева“.

Да би својим клијентима обезбедили брзу и квалитетну услугу, МТТ-INFIZ сарађује са компанијама и научним институцијама признатим код нас и свету, као што су Институт за физику, Електронски факултет у Нишу, Електротехнички факултет у Београду, ТОЦ, ВТИ, IRITEL...

ИРИТЕЛ

IRITEL БЕОГРАД
ИРИТЕЛ а.д. БЕОГРАД основан је 1967. године и данас, са око 160 врло искусних стручњака и много година искуства у теле-

комуникацијама и електроници, представља једну од водећих компанија на телекомуникационом тржишту Србије. Акредитовани су као истраживачко-развојни институт.

Њихове главне активности су: истраживање, развој, пројектовање, производња, инжењеринг, консалтинг, одржавање уређаја и система и обука корисника. Више од четири деценије ИРИТЕЛ се бави развојем, инжењерингом и производњом система и опреме у следећим областима војних телекомуникација и електронике: системи преноса, комуникациони системи, дигиталне радио-комуникације, и енергетска електроника.

Важнији ИРИТЕЛ-ови производи су оптички мулти-сервисни системи прено-

са, приступни системи, радио-комуникације, извори напајања.

Велику пажњу посвећују квалитету и поузданости својих производа и услуга, опредељујући се за стално побољшање квалитета у корист својих купаца. Имају систем менаџмента квалитета SRPS ISO 9001:2008, SRPS ISO 14001:2005, SRPS OHSAS 18001:2008.

ЕЛЕКТРОНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Електронски факултет у Нишу основан је 1968. године. Тренутно се на њему реализује више од 40 домаћих и 10

међународних пројеката. У области одбране, Електронски факултет специјализовао се за едукацију и развој у области географских информационих система (ГИС) и командно-информационих система (Ц4И). Њихови радни тимови ангажовани су на пројектима посебне намене почев од 1991. године. За потребе Војске Србије развијени су следећи системи: систем за избор оптималних радарских положаја – ИОРП-1, систем за аутоматски пријем и приказ ваздушне ситуације – АППВС-МЗ, модернизовани ракетни систем за противваздухопловну одбрану РС за ПВД „нева“, универзал-

ну софтверску платформу географског информационог система BC – УКСП ГИС BC и информациони систем за опрему за издвојене центре за електронску подршку – ИЦЕП.

Акцент истраживачког, развојног и производног програма у области наоружања и војне опреме (НВО) је на командно информационим системима – КИС и географским информационим системима – ГИС. Од пројеката везаних за развој и производњу НВО, факултет је са „Југоимпортом СДПР“ радио на развоју КИС за тенк М-84 АБ1 и остала возила, а у току је модернизација ракетног система за ПВД „куб-М2“.

FTN-IRAM-RT

PT FTN-IRAM-RT из Новог Сада је истраживачко-развојно предузеће које нуди висок квалитет инжењерских услуга у области уграђених систе-

ма, апликација мобилне телефоније и DSP програмирања. У окружењу заједничких фирми са матичном кућом RT-RK, располаже динамичком структуром од преко 400 инжењера способних за вођење пројеката различитих сложености и обима. Блиска сарадња са Факултетом техничких наука и другим факултетима Универзитета у Новом Саду, осигурава даљу доступност ИТ стручњака.

NB INTERNATIONAL NEW ARMS TECHNOLOGIES

У крагујевачкој фирми NB I.N.A.T. d.o.o (основаној 1994) од почетка се развија стрељачко наоружање. Такође, има дозволу за истраживање, развој производа, технологија и развој производње у домену ручног наоружања и његових делова Министарства одбране. У складу са политиком развоја фирме, поседују и званични сертификат Министарства одбране, Сектора за материјалне ресурсе – Војна контрола квалитета и Сертификат за менаџмент система квалитета – SRPS ISO 9001:2008 и SORS 9000:2005.

Њихови најзначајнији реализовани пројекти јесу: пиштољи ББ21, ББ22, ББ23, ББ24, пројекат прераде пушкотрачеза ПКС на НАТО метак (7,62 mm X51 НАТО) и НАТО реденик, ласерски обележивачи циља за сва стрељачка оружја (у употреби у специјалним јединицама Војске и МУП Србије), пречистач за воду SilverMaxrep, „маузер“ ловачки карабин.

У наредном периоду планирају да развију и освоје технологију за нове моделе наоружања, делове наоружања и опреме. У развојном плану предузећа је и израда погона за производњу и пројектантски биро, који би производили до 15.000 комада наоружања у току једне године.

DAMIBA

DAMIBA TRADE

Damiba trade d.o.o. је предузеће за трговину и услуге, основано 2002. у Београду. Регистровано је за област спољних послова (извоз, увоз и реекспорт), заступање иностраних фирми, унутрашњу трговину и финансијски консалтинг. Заступа америчке фирме FILIR

Systems и PHOTONIS и две италијанске – VaiaCar group и MERMEC group. То је данас модерно предузеће, ори-

јентисано на високу технологију, стручни кадар и на клијенте. У стручним круговима већ су остварили запажен имиџ и представљају референтни центар за ИЦ термографију на нашим просторима. Такође, организују међународне сертификационе курсеве из термографије.

ČESKA LETECKA SERVISNI

Фирма Česka letecka servisni a.s. (CLS A.S.) основана је 1997. године и бави се авионским интеграцијама, инжењерингом и инсталацијама, поправкама и одржавањем авиона.

CLS је дугорочни добављач за ваздухопловство Чешке Републике и Словачке Републике. Учествовао је у свим значајнијим програмима модернизације. Такође, сертификовани су и као произвођач за интерфејс авиона и хеликоптера чешких (ACR) и словачких

оружаних снага (ASR). За њихове потребе, сертификовани су за одржавање, организацију пројеката и као произвођач специјализоване опреме за авионе и хеликоптере. Имају све потребне дозволе, па и ону за трговину војним материјалом.

**BEATRONIC
SUPPLY**
D. O. O. BEOGRAD
SOURCE - TEST - MEASURING - EQUIPMENT

BEATRONIC SUPPLY

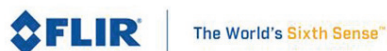
Beatronic Suplly d.o.o. је домаћа компанија, основана децембра 2012. године, а од марта 2013. уписана је у регистар лица која могу да обављају спољну трговину наоружањем, војном опремом и робом двоструке намене. Чланица је матичне фирме „Beatronic Group“, чије је седиште у Данској, а која се састоји од трговинских и инжењеринг компанија основаних у Чешкој, Словачкој, Пољској, Грчкој, Украјини и Србији.

Име компаније указује на то да је њена главна делатност снабдевање врхунски квалитетном електронском и мерно-испитном опремом, компонентама за роботизацију и аутоматизацију у ваздухопловству, транспорту... Реномирани светски произвођачи наведене производе пројектовали су за општу намену, али и за употребу у најзахтевнијим условима експлоатације – „војна верзија“.

На штанду „Beatronic Suplly“ d.o.o. на сајму „Партнер“ појављују се као његови суизлагачи фирме Flir Sys-

tem, Terma, Copenhagen Sensor Technology, Weibel, TMD Technologies, Curtis Wright, Vision Research, Souriau, Irdam...

FLIR SYSTEMS

Aмеричка компанија FLIR је пионир и глобални лидер у производњи инфрацрвених камера, система за

ноћно осматрање и термовизијских система.

FLIR Government Systems фокусиран је, пре свега, на тржиште где се захтева врхунско познавање ситуације. FLIR Government Systems пројектује и производи термовизијске камере и осматрачке радаре, уређаје за детекцију експлозива и хемијских средстава и по систему „кључ у руке“, интегрише сензоре за владине институције широм света. Са преносних и фиксних система корисници добијају драгоцене информације од апликација као што су заштита снага, осматрање са земље и из ваздушног простора, трагање и спасавање, спровођење закона, надзор границе на копну и води, навигацијска безбедност, спречавање пролиферације наоружања и

опојних средстава и детекција хемијских, биолошких, радиолошких, нуклеарних и експлозивних средстава (CBR-NE). FLIR Government Systems посвећен је сталном развоју војног програма у САД и на међународном плану.

TMD TECHNOLOGIES LTD

Британска компанија TMD Technologies Ltd је светски лидер у

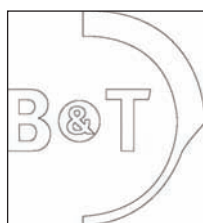
производњи микроталасних цеви (TVTs), Solid State појачавача (SSPAs), високонапонских јединица (HVPSU), микроталасних модула (MPM) и робусних предајника за радаре, електронско ратовање (EW) и комуникације. Они испоручују MRSZ, SSPA и HVPSU многим светским морнарицама, војскама, ваздухопловним снагама и технолошким институтима. Њихов асортиман производа растао је са захтевима војних и цивилних корисника.

TMD Technologies Ltd производи и микроталасна појачала и мерна појачала за тестирање електромагнетне компатибилност (EMC), снабдевајући кориснике широм света. Поседују зна-

ње у свакој области радарских, EW комуникација, а и одговарајуће лабораторије.

B&T AG

B&T AG је швајцарски произвођач оружја, прибора и средстава принуде за полицију, војску, специјалне јединице и квалификоване приватне стрелце. Када су почели са радом, 1991. године, пригушивачи су били први производ који је компанија произвела. Носачи оптичких нишана за тактичко оружје убрзо су постали друга производна линија.

У лето 2004. године B&T AG почео је да производи сопствену линију комплетних оружја попут MP9 9 mm аутомата, APR308/338 снајпера, GL06 40 mm бацача граната, APC9 аутомата, APC556/APC300 полицијских карабина, APC223 ловачких карабина... Та оружја су модуларна и нуде могућности да се на њих монтирају многобројни додаци за разне мисије.

ROMAX TRADE

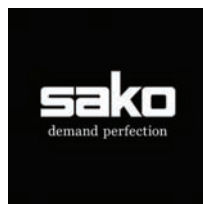
ROMAKS TRADE doo – Сектор специјалних програма из Београда огранак је матичног предузећа и бави се дистрибуцијом

робе двоструке намене за потребе Министарства одбране Републике Србије и Министарства унутрашњих послова Републике Србије, њихових ремонтних завода, установа и агенција, као и извозом робе произведене у региону, а за потребе корисника широм света.

Поред тога, посебно одељење бави се извозом робе посебне намене које производе домаће фабрике и фабрика у региону (бивше југословенске републике и балканске земље). Нуде и професионалне консултације за бројне војне, цивилне и развојне пројекте. Пре две године су се у складу са законом и прописима регистровали за спољну трговину контролисаном робом.

На сајму „Партнер“ наступају са њиховим излагачима: SAKO Ltd., Carl Walther GMBH, Aimpoint AB, Vectronix AG, Wiley X Europe LLC, Surefire LLC и Providence Group.

SAKO Ltd.

SAKO, престижни светски бренд за пушке и патроне, комбинује напредну технологију са традиционалном пушкарском занатском вештином. Компанија је основана у раним двадесетим годинама 20. века и прешла је дуг пут од ручне производње до савремене данашње помоћу рачунара R&D и CNC произ-

водње. Све њихове пушке у складу су са CIP и SAAMI захтевима.

CARL WALTHER GMBH

Данас је „Carl Walther“ један од водећих произвођача спортског и полицијског оружја. „Валтер“ ватрено оружје користе свуда у свету полиција, оружане снаге и други органа, као и ловци и спортисти. Полицијске јединице, војници и спортски стрелци с поштовањем гледају на то

оружје јер је врхунског квалитета, а тражено је и међу колекционарима, пошто је већ ушло у легенду.

Aimpoint

AIMPOINT AB

Aimpoint AB је шведска компанија која је основана 1974. године са седиштем у Малмеу и познат је произвођач снајпера са рефлексним нишаном. Производе их за цивилне, полицијске и војне сврхе. Најпопуларнији модел CompM2 тренутно користе бројне оружане снаге широм света. Њихов слоган је: Поставите црвену тачку на своју мету – из било којег угла, са било којег места, на свако оружје.

Компанија „Aimpoint AB“ закључила је 1997. свој први вишегодишњи уговор са Американцима када су купили њихов Aimpoint Comp M2. Тренутно

продају велик дијапазон нишана на тржишту за ловце, стрелце, полицију и војне снаге широм света. Више од 500.000 Aimpoint производа је данас у војној служби.

VECTRONIX AG

Швајцарска фирма „Vectronix AG“ произвођач је ручних уређаја за мерење растојања, дурбина и наочара за ноћно осматрање, као и монтираних уређаја и система за осматрање и оријентацију.

Корени фирме сежу до 1921. године, када ју је основао Вилд Хербруг у Хербургу, где је и данас њено седиште. Оригинално предузеће спојено је са Ernst Leitz Vetzlar из Немачке 1986, а Leica Group постаје 1990.

године. Седам година касније, Leica је подељена на Leica Camera, Leica Microsystems и Leica Geosystems. Део за одбрамбене и специјалне производе Leica Geosystems постао је посебна компанија 2002, као и Leica Vectronik AG и придружила се француској Sagem Group почетком 2003. године. Матична компанија Sagem спојила се у мају 2005. године са произвођачем аеромотора Спеста да би формирали SAFRAN Group. И Vectronik је део „Сажема.“

WILEY X EUROPE

Данска фирма „Wiley X Europe LLC“ јесте водећи снабдевач заштите за очи и балистичких производа за армију Сједињених Америчких Држава, спортске ентузијасте на отвореном простору и безбедност и стрелачке индустријске гране.

Њихови производи прошли су пут ригорозних тестирања и они су једини произвођач врхунских перформанси наочара, чија је укупна линија ANSI оцењена безбедном. Тактички оријентисан асортиман такође испуњава строге балистичке сертификате војске.

SUREFIRE

SureFire LLC. јесте америчка компанија са седиштем у Калифорнији. Њихови основни производи су батеријске лампе, чеоне лампе, лампе које се монтирају на оружје и ласер-

ских снајпера. Поред тога, у понуди „Surefire“ су ножеви, пригушивачи, Пикатини шине и батерије. Компанија је главни снабдевач оружаним снагама САД батеријским лампама. Њихове производе у САД уобичајено користе полицијске снаге.

PROVIDENCE GROUP

Производни програм холандске фирме „Providence Group“ су аудио-видео тајна решења, решења за складиштење и достављање, средства за тактичко пресретање/сајбер, ометање радио-фреквенције. Њихова је мисија

и достављање, средства за тактичко пресретање/сајбер, ометање радио-фреквенције. Њихова је мисија

да помогну клијентима дискретним решења у обавештајној улози и борби против претњи путем непристрасног консалтинга, техничких решења и јединственог тренинга.

PIK-AS

Компанија PIK-AS из Аустрије основана је 1981. године. Њен производни програм садржи релеје, прекидаче за обарање, граничне прекидаче и микропрекидаче за тенкове, авионе, бродове и возила посебне намене. Такође, израђују и системе термичког означавања, означиваче за каблове, цеви и ПВЦ делови, најлонски и телефонски материјал.

Превасходно су извозно оријентисани и имају своја представништва у Мађарској, Чешкој, Словачкој, Словенији, Хрватској, Пољској, Србији, Русији, Македонији, Естонији, Литванији, Летонији и Украјини. Током последњих десет година имају канцеларије у Словачкој, Пољској, Грчкој, Украјини...

MEHLER LAW ENFORCEMENT GMBH

Кључне делатности фирме MLE јесу заштитни прслуци за тело, опрема против демонстрација, борбене чизме, рукавице и так-

тичка опрема за војску и полицију. На такав производни програм определили су се јер су немачке војне и полицијске снаге данас активно распоређене у страним срединама у иностранству. Те операције захтевају међународну сарадњу на многим заједничким пројектима. Међународни тероризам посебно представља великим изазовима безбедносним агенцијама. Да би били у могућности да обаве различите задатке на професионалан и успешан начин, уз одличан тренинг морају да имају и потребну опрему.

AVIGILON CORPORATION

Avigilon је водећи произвођач у својој бранши софтвера за ХД видео-мрежу, камера са мегапикселом, контроле приступа и производа за видео-анализу. Клијентима у

више од 120 земаља нуде прилагодљив end-to-end, Open Solution и штите људе на разним локацијама, укључујући стадионе, малопродајна окружења, школе, казина, критичне инфраструктуре, транспортне станице...

„Avigilon“ производи су дизајнирани и произведени у Северној Америци и пружају клијентима најпоузданији и највиши квалитета технологије у индустрији.

VITEC POWER GMBH

Аустријска фирма „Vitec Power GmbH“ бави се производњом хелија за гориво, испоруком електричне енергије, DC/DC конвертора, AC/DC испорукама електричне енергије и DC/AC трансформатора.

КРАНИНГ

Кранинг доо, фирма из Луковца (БиХ), основана је 1995. године као предузеће чија је основна дјелатност производња и продаја намје-

штаја као и опремање канцеларија и пословних простора. Осим тога производе дрвене кутије и палете за транспорт опасних материја (са бројем УН).

ARSENAL 2000 JSCO

Аrsenal 2000 JSCO генерални је заступник бугарске фабрике Arsenal JSCO, а од Владе Републике Бугарске добио је овлашћење за трговину војном опремом. Главне активности фирме су пројектовање, израда, трговина малокалибарским и артиљеријским оружјем, муницијом и њеним компонентама, ловачким и спортским оружјем, глодалицама и алатом.

INDUCHEM

d.o.o.

INDUCHEM

INDUCHEM d.o.o. је фирма из Загреба која се бави извозом, увозом и трговином опремом за војску и полицију, укључујући ватрено оружје и муницију. Такође, имају велепродају спортског и ловачког оружја, муниције, ловачке одеће и опреме.

ВОЈНИ МУЗЕЈ

Војни музеј је установа културе Министарства одбране која се бави прикупљањем, чувањем, заштитом и излагањем музејских

предмета војне провенијенције. Смештен је на простору Београдске тврђаве, у најстаријем и најлепшем делу Београда. Основан је Указом кнеза Милана Обреновића 22. августа 1878. године. Будући међу првим институцијама модерне државе, Војни музеј представљао је весника нове, европске Србије. Прва стална поставка отворена је 9. септембра 1904. поводом стогодишњице Првог српског

устанка у склопу крунидбених свечаности краља Петра Првог Карађорђевића. Бурни токови догађаја који су уследили утицали су на успоне и падове саме институције. Музеј је страдао у оба светска рата, а потом изнова подизан и обнављан.

Током 131 године постојања, Музеј је израстао у значајну културну институцију са фондом од око 30.000 историјских предмета прикупљених на различите начине: поклонима, откупом, из војних складишта и вишкова, са археолошких налазишта... Музејски предмети класификовани су у десет збирки према типологији, хронологији и пореклу: археолошка збирка, неколико збирки наоружања, збирка одликовања, застава, униформе и збирка уметничких дела.

Музеј, такође, поседује вредну фото-архиву са више од сто хиљада фотографија и артефаката. Садашња стална поставка отворена је 1961. године. Изложени експонати датирају од праисторије до савременог доба. У току је рад на припреми нове, модерне сталне изложбе.

МУЗЕЈ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ РАТНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА

Идеја о оснивању ваздухопловног музеја потекла је почетком друге деценије 20. века, а реализована је тек 1957. године. Током година Музеј Југословенског ратног ваздухопловства (ЈРВ) прикупљао је, чувао, обрађи-

вао и излагао предмете, техничку документацију, архивску грађу, фото-артефакте и литературу значајну за историју ваздухопловства у Србији и Југославији.

У сталној поставци музеја је 32 авиона, три хеликоптера, седам једрилица, прототип ракете „вулкан“, четири беспилотне летелице, пет клипних мотора, први модерни радар у нашем ваздухопловству, симулатор лета... Значају изложбе доприносе чувени авиони из Другог светског рата, али и авиони домаће ваздухопловне индустрије. Вишедеценијски рад омогућио је да се у фототеци музеја чува око 80.000 фотографија и негатива, а у библиотеци више од 5.000 публикација домаће и стране ваздухопловне литературе. У екстеријеру Музеја изложено је, такође, десетак авиона, хидроавиона и хеликоптера коришћених од Другог светског рата до краја 20. века. Квалитет и квантитет збирке сврставају га у сам врх светских специјализованих ваздухопловних музеја.

ВОЈНА АКАДЕМИЈА

Војна академија је образовно-научна установа Универзитета одбране Министарства одбране Републике Ср-

бије, која постоји 165 године, а намењена је школовању официра за потребе свих родова и служби у складу са мисијама и задацима Војске Србије. Уједно, она је један од најстаријих стубова образовања Републике Србије.

Данас у потпуности задовољава највише стандарде у образовању официрског кадра. Призната је у оквиру високог образовања РС и има акредитоване студијске програме на основним и дипломским студијама. На Војној академији стиче се високо образовање на основним академским студијама, специјалистичким академским студијама, дипломским академским студијама (мастер и докторским академским студијама), организује се последипломско стручно усавршава-

дипломираног менаџера или дипломираног инжењера, у складу са студијским програмом. Потом се примају у професионалну војну службу, унапређују у чин потпоручника и постају официри.

ВОЈНОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЈА

Војномедицинска академија је врхунска медицинска, образовна и научноистраживачка институција са међународно признатом репутацијом. То је војна болница „централног типа“ у којој се за десет минута може оформити конзилијум медицинских стручњака за сваку врсту интервенције. Основана је 1844. године, а од 2009. у свом саставу има Медицински факултет, који школује будуће војне лекаре. Од пре неколико година ВМА је потпуно интегрисана у републички здравствени систем и лечи 40 одсто цивилних осигураника.

Подељена је у више од 60 техничко технолошких целина, са око 6.000 просторија, и има постељни капацитет од 1.200 кревета. У саставу ВМА је 27 клини-

ка, 17 института, Специјалистичка поликлиника, Национални центар за контролу тровања, Центар хитне помоћи и Центар за трансплантацију солидних органа. У тој установи спроводи се више од 5.000 различитих дијагностичких и терапијских процедура.

Војномедицинска академија је у саставу Министарства одбране и захваљујући војној организацији и преданости запослених призната је као медицинска установа која је уређена по највишим светским стандардима. Поред тога, издаје и часопис „Војносанитетски преглед“, који је увршћен међу најпрестижније светске научне часописе.

ВОЈНОГЕОГРАФСКИ ИНСТИТУТ

Војногеографски институт (ВГИ) је установа Војске Србије, која се бави научноистраживачким, развојним и производним радом у областима геодезије, фотограметрије, картографије, географских информационих система, картографске репродукције и других геодисциплина.

Основан је 1876. годину када је донета уредба о устројству главног Ћенералштаба Српске војске.

Војногеографски институт поседује опрему за класичан и ГПС премер, геофизички и геомагнетски премер, аерофото снимање, фотограметријску реституцију, картографску обраду, израду географских информационих система, израду дигиталних карата и картографску репродукцију.

Свој рад презентују у виду различитих врста карата, планова, фотодокумената, астрономско-геодетских, геофизичких, алфанумеричких, статистичких и других података, научно-техничких публикација и докумената.

Значајни корисници услуга, података и публикација Војногеографског института су и цивилне институције.

ње, школују слушаоци за резервне официре и организују основна, примењена и развојна истраживања значајна за подизање квалитета високошколске наставе, те оспособљава научни и наставни кадра и уводе кадети у научни рад.

Школовање на основним академским студијама траје четири године и реализује се у шест студијских програма. Након завршетка кадети добијају диплому

ЗАСТАВА ФИЛМ

Војнофилмски центар „Застава филм“ установа је Министарства одбране, која постоји од 1948. године. Хиљаде сати документарног материјала забележиле су до сада еки-

пе „Застава филма“, а то се чува у богатом филмском архиву. „Застава филм“ је сведок и хроничар историје.

Данас имају филмску и видео продукцију од идеје до готовог производа. Стручан тим, савремене HD камере, систем монтаже Mac Pro и богат архив гарантује висок квалитет производа.

МЕДИЈА ЦЕНТАР ОДБРАНА

Медија центар „Одбрана“ је установа у саставу Управе за односе са јавношћу Министарства одбране Србије и носилац је новинско-информативне и издавачке делатности у систему одбране. У свом саставу има Одељење за новинско-информативну делатност (са одсецима за новинску делатност, интернет и фотографску делатност), Одсек за издавачку делатност, Одсек за графичку

делатност, Одсек за језичку редакцију, Одељење за заједничке послове и Одсек за финансијске и комерцијалне послове.

Медија центар издаје магазин „Одбрана“, часописе „Војнотехнички гласник“, „Војно дело“ и „Нови гласник“, а богата је и његова издавачка делатност. Магазин „Одбрана“ редовно извештава о свим новинама у свету ратне технике.

Седми међународни сајам наоружања и војне опреме „Партнер 2015“ одржаће се од 23. до 26. јуна у халама 1 и 4 и на отвореном простору Београдског сајма. На површини од 17.600 m² затвореног и 5.000 m² отвореног изложбеног простора биће приказана ратна техника.

Првог, другог и трећег дана намењен је за пословне посетиоце, а последњег дана могу га посетити и заинтересовани грађани (од 10.00 до 19.00 часова).

Цена улазнице је 350 динара, а за групне посете 200. Пословни посетиоци су обавезни да приликом уласка попуне регистрациони лист.

Остале информације можете потражити на сајту www.sajamnaoruzanja.com.

Прилог припремили:
Мира ШВЕДИЋ
Мирјана ЛУКИЋ
Татјана ГАВРИЛОВИЋ

Магазин Министарства одбране и Војске Србије
Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“, Браће Југовића 19, Београд,
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

пуковник Стевица С. Карапанџин

Главни и одговорни уредник
потпуковник Владимир Почуч

Уредник

Мира Шведић

Дизајн и прелом

Марија Марић

Уредник фотографија

Стефана Савић

Језички редактор

Слађана Мирчевска

Коректор

Слађана Грба